

Vergaderjaar 1996–1997

**25 141**

## **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1996 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

**Nr. 2**

### **MEMORIE VAN TOELICHTING**

#### **ALGEMEEN DEEL**

In aansluiting op de eerste begrotingswijziging (Wet van 26 september 1996, Stb. 497, Kamerstukken II, 1995/1996, 24 732) wordt door middel van het onderhavige wetsvoorstel voorgesteld de begroting van de uitgaven en ontvangsten van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1996 te verhogen met respectievelijk ca. f 50,4 mln. en f 22,4 mln.

De mutaties die tot deze verhogingen leiden, zijn deels aangekondigd in bijlage 6 van de Miljoenennota 1997 (Kamerstukken II, 1996/1997, 25 000) en betreffen verder wijzigingen, die in de Najaarsnota 1996 zijn opgenomen.

De aansluiting tussen de nota-mutaties en het onderhavige wetsvoorstel is als volgt (bedragen x f 1 mln.):

#### **Uitgaven**

|                                                                                      |         |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------|
| 1. Aangekondigd in de Miljoenennota 1996 (Bijlage 6, hoofdstuk XII, blz. 172 en 173) |         | – 15,5 (A) |
| 2. Nadere wijzigingen:                                                               |         |            |
| – Prijsbijstelling                                                                   | – 66,5  |            |
| – Bijdrage aan het Infrastructuurfonds                                               | – 49,9  |            |
| – Hartelkering                                                                       | 45,0    |            |
| – Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren                                             | 20,0    |            |
| – Westerscheldetunnel                                                                | 44,0    |            |
| – Kapitaalstorting vervoerbedrijven                                                  | 132,0   |            |
| – Bijdrage aan ZBO Dienst Wegverkeer (RDW)                                           | 66,9    |            |
| – RDW werkartikelen                                                                  | – 122,5 |            |
| – Diversen                                                                           | – 3,1   | 65,9 (B)   |
| 3. Totaal aan te brengen mutaties                                                    |         | 50,4 (C)   |
| 4. Voorgestelde verhoging bij onderhavige wetsvoorstel                               |         | 50,4 (D)   |

## Ontvangsten

|                                                                                         |        |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------|
| 1. Aangekondigd in de Miljoenennota 1996<br>(Bijlage 6, hoofdstuk XII, blz. 174 en 175) |        | 5,2 (A)  |
| 2. Nadere wijzigingen:                                                                  |        |          |
| – Sociaal-economische ontwikkeling IJssel-<br>meerpolders                               | 55,6   |          |
| – Herstructurering binnenvaart                                                          | 23,0   |          |
| – Dividenden                                                                            | 29,2   |          |
| – Deel III                                                                              | – 10,0 |          |
| – RDW werkartikelen                                                                     | – 75,6 |          |
| – Diversen                                                                              | – 5,0  | 17,2 (B) |
| 3. Totaal aan te brengen mutaties                                                       |        | 22,4 (C) |
| 4. Voorgestelde verhoging bij onderhavige wets-<br>voorstel                             |        | 22,4 (D) |

De Rijksdienst voor het Wegverkeer is per 1 juli 1996 verzelfstandigd. De taken worden vanaf die datum uitgevoerd door het Zelfstandig Bestuurs-Organen Dienst Wegverkeer (RDW).

Door de verzelfstandiging van de RDW dient de begroting voor 1996 en latere jaren te worden aangepast. De mutaties die betrekking hebben op 1996 zijn in dit wetsvoorstel opgenomen. In bijlage 1 van de memorie van toelichting is de totstandkoming van deze mutaties per artikel nader gespecificeerd.

De meerjarige effecten van de verzelfstandiging op de begroting zullen in de eerste suppletoire begroting over 1997 (Voorjaarsnota) worden verwerkt.

Het uitgangspunt is dat het ZBO RDW kostendekkend zal kunnen opereren. Vanaf 1 januari 1997 zal dat zeker het geval zijn. Aangezien door het wegvallen van de opbrengsten uit kenteken deel III de RDW-ontvangsten lager zullen zijn dan de RDW-uitgaven, is voor de per 1 juli 1996 verzelfstandigde RDW een sluitende exploitatie over het jaar 1996 niet mogelijk. Derhalve wordt voorgesteld om vanuit de begroting van Verkeer en Waterstaat een bijdrage aan de RDW te verstrekken, die een financieel sluitende exploitatie van de tweede helft van het jaar 1996 toch mogelijk maakt. Deze exploitatiebijdrage is gebaseerd op het verschil tussen de per 30 juni 1996 beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven per die datum. Hierop worden in mindering gebracht de door de RDW, op basis van de begroting 1996 en de gerealiseerde ontvangsten per 30 juni 1996, in de tweede helft van 1996 verwachte ontvangsten. Voorts wordt in mindering gebracht een bedrag van f 5 mln., zijnde het aandeel dat de RDW levert in de lagere ontvangsten ad f 10 mln. door het afschaffen van deel III van het kentekenbewijs.

Rekening houdend met een budget van f 1 mln. ten behoeve van het flankerend beleid (beleidsterrein 01, artikel 04), kan kort samengevat de bijdrage in de exploitatiekosten voor de tweede helft van 1996 als volgt worden weergegeven (bedragen x f 1 000):

|                                       |                 |               |
|---------------------------------------|-----------------|---------------|
| Uitgavenbegroting                     | 235 708         |               |
| Aandeel RDW deel III                  | – 5 000         |               |
| Realisatie 30/6                       | <u>–108 207</u> | 122 501       |
| Ontvangstenbegroting                  | 179 321         |               |
| Lagere ontvangsten deel III           | – 10 000        |               |
| Realisatie 30/6                       | <u>– 93 741</u> | <u>75 580</u> |
| Exploitatiekosten 2e<br>halfjaar 1996 |                 | 46 921        |

Hierbij wordt opgemerkt dat in dit wetsvoorstel, wat betreft de realisatie van de RDW over het eerste half jaar van 1996, is uitgegaan van een voorlopige realisatie.

Pas nadat deze cijfers door de Departementale Accountantsdienst zijn gecontroleerd, kan worden vastgesteld wat de exacte uitgaven, verplichtingen en ontvangsten over het eerste half jaar zijn. De definitieve bedragen op grond van deze accountantscontrole zullen in de slotwet worden opgenomen.

Voorts is rekening gehouden met de betaling van de vakantietoeslag aan de voormalige V&W werknemers bij de RDW over de maand juni 1996 (ca. f 0,4 mln.) alsmede de geraamde kosten (ca. f 2,4 mln.) voor de afkoop van de niet opgenomen verlofdagen.

De aan de RDW te betalen kosten van de verzelfstandiging, dit in het kader van de balansopening, hebben betrekking op een bijdrage van Verkeer & Waterstaat van f 20 mln. in het eigen vermogen. Het budget voor de betaling van deze bijdrage wordt op artikel 08.02 aangevraagd.

Door middel van de eerste suppletoire begroting over 1996 (Voorjaarsnota) is ca. f 70,5 mln. voor prijsbijstelling aan de begroting van Verkeer en Waterstaat toegevoegd en tijdelijk op het centrale artikel 01.13 (Prijsbijstelling) geparkeerd.

In tegenstelling tot het gestelde onder dat artikel in de artikelgewijze toelichting bij die begrotingswijziging, heb ik, om budgettaire problemen binnen de begroting van Verkeer en Waterstaat te kunnen oplossen, besloten deze prijsbijstelling niet over de daarvoor in aanmerking komende prijsgevoelige artikelen te verdelen.

Bij een aantal artikelen is in dit wetsvoorstel een mutatie van alleen de verplichtingenraming opgenomen, die betrekking heeft op een aanpassing naar aanleiding van de begrotingsuitvoering (realisatie) over het jaar 1995.

Over het algemeen is dit het gevolg van verschuivingen in de verplichtingenbegroting van 1996 naar 1995 (of andersom) voor (meerjarige) projecten die eerder dan wel later zijn/worden vastgelegd dan oorspronkelijk in de respektievelijke begroting was voorzien.

Om een reeks gelijklopende toelichtingen in de artikelgewijze toelichting te voorkomen, worden deze verschuivingen, die overigens wel in de tabel «Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting» apart zichtbaar zijn gemaakt, niet nader toegelicht.

Op de artikelen waar een verplichtingenmutatie wordt aangebracht maar waar geen sprake is van een verschuiving uit/naar 1995, wordt uiteraard wel een toelichting verstrekt.

Voor het einde van dit jaar zullen in het kader van de uitvoering van het heroverwegingsbesluit Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders nog enkele privatiseringen doorgevoerd worden. Dit betreft de volgende privatiseringen:

- het beheer en de exploitatie van de zogenaamde reservegronden in Flevoland naar de Stichting Beheer en Exploitatie Reservegronden Flevoland (ERF);
- het spuitvrij akkerbouwbedrijf NZ 27 naar de Stichting Beheer NZ 27;
- het beheer en de exploitatie van de Expositieruimte «de Trekvogel» naar de Stichting Flevo-landschap.

Daar de exacte budgettaire gevolgen van deze privatiseringen thans nog niet bekend zijn, is het te voorbarig om de gevolgen voor de begroting nu reeds in de Najaarsnota op te nemen. In de Slotwet 1996 zullen de begrotingswijzigingen naar aanleiding van de privatiseringen worden opgenomen.

## **ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING**

### **Wetsartikel 1 (Uitgaven/verplichtingen)**

#### **01 Algemene departementale aangelegenheden**

##### **Algemeen**

###### *Artikel 01.01 Personeel en materieel Centrale diensten*

Met ingang van 1996 maakt de hoofddirectie van Rijkswaterstaat, gelegen aan de Johan de Wittlaan in Den Haag, deel uit van het zogeheten verzorgingsgebied Facilitaire Zaken. De kosten ten behoeve van dit verzorgingsgebied worden centraal bijgehouden op dit artikel. Reden waarom nu begrotingsgeld in dit kader (ca. f 3,8 mln.) vanuit het budget van Rijkswaterstaat wordt overgeheveld naar het centrale budget.

Ten behoeve van de financiering van de (incidentele) huisvestingskosten (verbouwing, meubilair, wederoplevering etc.) van de projectgroepen Betuweroute, Verkenningfase Ruimteprobleem Mainport Rotterdam en Lange Termijn Verkenning Mobiliteit, wordt ruim f 1,6 mln. uit het budget van het Directoraat-Generaal voor het Vervoer overgeboekt.

In het kader van de organisatie-ontwikkelingen bij Verkeer en Waterstaat worden niet in de begroting geraamde (personele- en materiële) kosten gemaakt voor onderzoeken, adviezen, congressen en cursussen.

Verwacht wordt dat deze kosten dit jaar in totaal bijna f 3,3 mln. zullen bedragen. Hiervan wordt ca. f 1,3 mln. op dit artikel verantwoord en het restant op 01.03 (Algemene Beleidsaangelegenheden).

Besloten is om op korte termijn de kantoor- c.q. de werkplek-automatisering te vernieuwen. Hierbij is gekozen voor een gecoördineerde en projectmatige aanpak voor de Bestuurskern en de uitvoeringsorganisatie. Een uniforme invoering van een in een gezamenlijk pilotproject vast te stellen gestandaardiseerde werkplekomgeving moet voor eind 1997 zijn gerealiseerd.

Hiervoor zijn dit jaar extra uitgaven voor de aanschaf en aanpassing van hardware, de aanschaf van softwarelicenties en de opleiding van systeembeheerders noodzakelijk. De totale kosten hiervan bedragen f 1,2 mln en worden thans aangevraagd.

Ten behoeve van de kosten van inhuur wordt f 1 mln. uit het budget op uitgavenartikel 01.02 overgeboekt.

Eenzijds wordt de huur van het DGSM pand aan de Bordewijkstraat 4 te Rijswijk bijna f 0,9 mln. naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer/Rijksgebouwendienst (VROM/RGD) overgeboekt. Anderzijds wordt van datzelfde ministerie ruim f 0,7 mln. naar Verkeer en Waterstaat teruggeboekt. Deze gelden, die in een eerder stadium naar de RGD zijn overgeheveld, blijken door de verzelfstandiging van de RDW niet meer door de RGD benodigd te zijn en kunnen thans worden aangewend voor compenserende maatregelen binnen de begroting van hoofdstuk XII. Dit laatste is overigens ook de reden dat in onderstaande tabel een verlaging van de ramingen met een identiek bedrag wordt voorgesteld.

Via de tweede begrotingswijziging over 1995 is ruim f 8 mln. bestemd voor de (her)huisvesting van het kerndepartement Verkeer en Waterstaat overgeboekt naar de begroting van VROM/RGD. Overeenkomstig de met VROM gemaakte afspraak, wordt thans de doorwerking van die begrotingsoverheveling opgenomen voor de kosten die bij de Rijksgebouwendienst worden verantwoord (ca. f 5,1 mln.).

Medio 1997 zullen de verschillende ongevalsraden binnen Verkeer en Waterstaat vervangen worden door een Transport-ongevallenraad (TOR).

De verwachting is dat voor de TOR reeds in het huidige uitvoeringsjaar ten laste van zowel dit artikel als uitgavenartikel 01.03 (Algemene

beleidsaangelegenheden) uitgaven worden verricht van respectievelijk f 0,3 mln. en bijna f 1 mln.

De betreffende uitgaven zijn bestemd voor uit te besteden onderzoeksopdrachten in verband met het instellen van de nieuwe organisatie, het verzorgen van het integratieproces en het begeleiden van het afbouwproces van de raden en commissies (voor zover dit betrekking heeft op het ongevalsonderzoek).

De verhoging van de ramingen met ca. f 0,3 mln. onder de post diversen is opgebouwd uit een saldering van relatief kleine overboekingen van en naar andere artikelen (01.03, 01.04, 03.01, 05.01 en 06.01) binnen de begroting van hoofdstuk XII alsmede een verhoging van het budget voor representatiekosten met ca. f 0,1 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen 1996 | Uitgaven 1996 |
|--------------------------------------|---------------------|---------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 72 339              | 74 827        |
| 1e suppletoire begroting 1996        | 11 255              | 14 751        |
| Facilitaire kosten Johan de Wittlaan | 3 784               | 3 784         |
| Huisvesting projectgroepen           | 1 638               | 1 638         |
| Organisatieontwikkeling              | 1 318               | 1 318         |
| Kantoorautomatisering                | 1 200               | 1 200         |
| Overboeking uit 01.02                | 1 000               | 1 000         |
| Overboeking naar VROM                | -874                | -874          |
| Overboeking naar VROM                | -5 132              | -5 132        |
| Overboeking van VROM                 | 737                 | 737           |
| Tbv. compenserende maatregelen       | -737                | -737          |
| Transportongevallenraad              | 300                 | 300           |
| Diversen                             | 303                 | 303           |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996 | 24                  |               |
| Loonbijstelling                      | 621                 | 621           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 87 776              | 93 736        |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen |                      |                      | Uitgaven       |                      |                      |
|-------------------------------------|----------------|----------------------|----------------------|----------------|----------------------|----------------------|
|                                     | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 |
| 01.01.01 Actief regulier personeel  | 51 474         | 969                  | 2 636                | 51 474         | 969                  | 2 612                |
| 01.01.02 Overige personele uitgaven | 5 546          | -169                 | 329                  | 5 570          | -169                 | 329                  |
| 01.01.03 Materieel CD               | 14 454         | 10 457               | 1 115                | 16 918         | 13 951               | 1 115                |
| 01.01.04 Repr.Minister/Alg.Leiding  | 198            |                      | 102                  | 198            |                      | 102                  |
| 01.01.05 Dep.Vervoersdienst         | 667            | -2                   |                      | 667            |                      |                      |
| Totaal                              | 72 339         | 11 255               | 4 182                | 74 827         | 14 751               | 4 158                |

*Artikel 01.02 Post-actieven*

Omdat wordt verwacht dat het budget voor de uitkering van wachtgelden dit jaar niet geheel zal worden besteed, wordt voorgesteld f 1 mln. over te boeken naar artikel 01.01 ter financiering van de kosten van inhuur.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 41 333                 | 41 333           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -85                    | -85              |
| Overboeking naar 01.01              | -1 000                 | -1 000           |
| Loonbijstelling                     | -428                   | -428             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 39 820                 | 39 820           |

*Artikel 01.03 Algemene beleidsaangelegenheden*

De aangevraagde hogere uitgaven ad f 1,9 mln. worden voor f 1 mln. veroorzaakt door een verschuiving in het kasritme van 1995 naar 1996. Dit als gevolg van het feit dat de kosten van uitbesteding van het technisch systeembeheer over 1995 pas in 1996 konden worden betaald. Het resterende bedrag ad f 0,9 mln. heeft betrekking op de uitbesteding van het functioneel systeembeheer vanaf 1 september 1996.

Dit jaar wordt het contract van de uitbesteding als meerjarige betalingsverplichting met kaseffekten in de jaren 1997 tot en met 1999 vastgelegd. Hierdoor treedt een verschuiving uit die jaren op.

Zoals in de toelichting onder artikel 01.01 reeds is medegedeeld, zullen medio 1997 de verschillende ongevalsraden binnen Verkeer en Waterstaat vervangen worden door een Transportongevallenraad (TOR). De hiermee verband houdende kosten, die op dit artikel worden verantwoord, bedragen bijna f 1 mln.

Na toewijzing van de definitieve projecten, wordt uit het op dit artikel geparkeerde onverdeelde budget voor de intensivering van de bestaande contacten met de verschillende Nederlandse ambassades in Azië en voor de projecten die in midden- en oost Europa worden uitgevoerd, ca. f 2,1 mln. naar de diverse Verkeer en Waterstaat diensten overgeboekt.

In het kader van de organisatie-ontwikkelingen bij Verkeer en Waterstaat worden niet in de begroting geraamde (personele- en materiële) kosten gemaakt voor onderzoeken, adviezen, congressen en cursussen (zie ook artikel 01.01 (Personeel en materieel).

De Directie Voorlichting ontwikkelt respectievelijk draagt zorg voor de uitvoering van de vernieuwing van de (V&W-brede) huisstijl. Eén van de huidige projecten vormt de vernieuwing van de correspondentiereeks (met name het ontwikkelen van macro's voor het in te voeren Word for Windows). Rijkswaterstaat levert hierin een aandeel van f 0,35 mln., dat uit artikel 02.03 wordt overgeboekt.

De verhoging van de ramingen met ca. f 0,1 mln. is bestemd voor uitgaven ten behoeve van het ontwerp van een toetsingskader, waarmee kan worden bepaald in hoeverre het financieel beheer met betrekking tot de rechtmatigheid op orde is. Hiermee is ervaring opgedaan bij de verzelfstandiging van de Rijksdienst voor het Wegverkeer.

Dit jaar worden reeds betalingsverplichtingen voor de voorlichtingskosten van het plan Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB) vastgelegd.

Voorgesteld wordt de verplichtingenbegroting 1996 daarvoor met bijna f 0,9 mln. te verhogen.

Als gevolg van de implementatie van het COMI-P (Computer Ondersteunend Management Informatiesysteem voor Personeelszaken) binnen de Bestuurskern van Verkeer en Waterstaat, is aan de Centrale Diensten de formatieplaats voor een DataBase-applicatiebeheerder toegevoegd.

De hiermee verband houdende personele uitgaven voor dit jaar worden uit dit artikel overgeboekt naar het personele artikel (01.01).

Als laatste wordt op dit artikel een uitgavenverlaging aangebracht in verband met een overboeking van ca. f 1,4 mln. naar de begroting van het

ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer i.c. de Rijksgebouwendienst voor de bijdrage van Verkeer en Waterstaat in het Energie Efficiency-programma (EER-programma).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 34 115                 | 40 801           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -1 253                 | -1 867           |
| FAIS                                 | 21 685                 | 1 900            |
| Transportongevallenraad              | 987                    | 987              |
| Midden-en Oost Europa/Azië           | -2 088                 | -2 088           |
| Organisatieontwikkeling              | 1 975                  | 1 975            |
| Huisstijl V&W                        | 350                    | 350              |
| Toetsingskader financieel beheer     | 75                     | 75               |
| SWAB                                 | 850                    |                  |
| COMI-P                               | -28                    | -28              |
| Overboeking naar VROM                | -1 360                 | -1 360           |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996 | 4 675                  |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 59 983                 | 40 745           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 01.03.01 Dep. Voorlichtingsact. | 4 281             | -1                      | 1 200                   | 4 281             |                         | 350                     |
| 01.03.02 Internat. betrekkingen | 1 325             | -2                      |                         | 1 325             |                         |                         |
| 01.03.03 Automatisering         | 20 119            | -3 688                  | 21 657                  | 22 333            | -2 167                  | 1 872                   |
| 01.03.04 Specifieke uitgaven    | 8 390             | 2 438                   | 4 264                   | 12 862            | 300                     | -411                    |
| Totaal                          | 34 115            | -1 253                  | 27 121                  | 40 801            | -1 867                  | 1 811                   |

*Artikel 01.04 Personeelsbeleid*

Door het ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) is ca. f 2,6 mln. overgeboekt voor de uitvoering van het arbeidsomstandighedenbeleid (de intensivering van de begeleiding van het ziekteverzuim), dat door de Rijks Bedrijfsgezonds- en Bedrijfsveiligheidsdienst (RBB) wordt uitgevoerd.

Voor het huidige uitvoeringsjaar zijn deze gelden echter niet toereikend, mede omdat er nog deklaraties uit 1995 betaald moeten worden.

Van de door BiZa verstrekte gelden wordt ca. f 1,4 mln. overgeboekt naar de personele artikelen van de diverse onder Verkeer en Waterstaat ressorterende diensten.

Het budget voor het flankerend beleid van de Rijksdienst voor het Wegverkeer bedraagt f 1 mln. Hiervan is in de eerste helft van dit jaar op verplichtingen- en kasbasis respectievelijk ca. f 0,2 mln. en ca. f 0,3 mln. gerealiseerd. Het verschil tussen het budget en de realisatie wordt overgeboekt naar artikel 08.02 ten behoeve van de exploitatie over de tweede helft van dit jaar (zie ook het algemene deel van de memorie van toelichting alsmede de bijlage bij dit wetsvoorstel).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 47 707                 | 47 707           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -54                    | -54              |
| Overboeking van BiZa                 | 2 578                  | 2 578            |
| Arbo-omstandigheden                  | 1 153                  | 1 153            |
| Overboeking RBB-gelden               | -1 446                 | -1 446           |
| Over-/afboeking tbv. exploitatie RDW | -801                   | -732             |
| Loonbijstelling                      | -193                   | -193             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 48 944                 | 49 013           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel           | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|----------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                            | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 01.04.01 Flankerend beleid | 44 634            |                         | -994                    | 44 634            |                         | -925                    |
| 01.04.02 Dep. soc. beleid  | 3 073             | -54                     | 2 285                   | 3 073             | -54                     | 2 285                   |
| Totaal                     | 47 707            | -54                     | 1 291                   | 47 707            | -54                     | 1 360                   |

*Artikel 01.05 Onderzoek en ontwikkeling*

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 1 151                  | 1 151            |
| Loonbijstelling 1996                | 6                      | 6                |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 157                  | 1 157            |

*Artikel 01.07 Functionele kosten Koninklijk Huis*

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 5 890                  | 5 890            |
| Loonbijstelling                     | 63                     | 63               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 5 953                  | 5 953            |

*Artikel 01.08 Crisisbeheersing*

In verband met de veranderende politieke Oost-West verhouding en de daarmee samenhangende minder gespannen situatie, kunnen enkele posten worden afgebouwd.

De verwachting is dat het thans opgenomen overschot nog verder zal toenemen. Dit zal in de slotwet worden verwerkt.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 3 851                  | 3 851            |
| Gewijzigde Oost-West verhouding     | -24                    | -24              |
| Loonbijstelling                     | 22                     | 22               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 3 849                  | 3 849            |

*Artikel 01.09 Raden en commissies*

Met ingang van 1 januari 1996 is conform artikel 17, vierde lid, van de Tijdelijke Wet Vrachtverdeling Noord-Zuid-vervoer, een commissie van onafhankelijke deskundigen ingesteld. De leden van deze commissie krijgen een vergoeding naar evenredigheid van het aantal bestede dagdelen, jaarlijkse representatiekosten en overige kosten. De totale kosten worden geraamd op f 0,15 mln.

Aangezien deze kosten in de zogenoemde «Albeda» gelden zijn opgenomen die aan U 03.40 (Stimulering goederenvervoer) zijn toegevoegd, wordt er een overboeking naar dit artikel aangebracht.

Ten behoeve van de nieuw ingestelde commissies «Begrip» en «Hermans» worden dit jaar ca. f 0,3 mln. aan uitgaven (vacatiegelden, reiskosten etc.) verwacht, die niet in de begroting zijn geraamd.

Ter begeleiding van grote railinfraprojekten is op advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid de commissie «Begrip» (van onafhankelijke deskundigen) ingesteld, die de kwaliteit van de besluitvorming in het kader van de Betuweroute bewaakt.

De commissie «Hermans» is toezichthouder op de projektorganisatie Verkenningfase Ruimtetekort Mainport Rotterdam (VERM). Dit ten aanzien van het volgen van de goede procedures en het nemen van de juiste stappen. De looptijd van deze commissie komt overeen met de looptijd van VERM.

De in onderstaande tabel onder de post diversen voorgestelde verhoging van de ramingen met bijna f 0,3 mln. is bestemd voor:

- de Spoorwegongevallenraad. In 1995 is een onderzoek ingesteld naar het treinongeval bij Mook. De onderzoekskosten worden in 1996 verricht;
- de Tijdelijke Adviescommissie Telecommunicatie en Post. De commissie zal, in verband met de verouderde wet- en regelgeving, onafhankelijke adviezen verstrekken, waarna beslissingen op dit gebied op grond van onafhankelijke deskundigheid zullen kunnen worden genomen;
- de Nationale Havenraad. Naar aanleiding van een adviesaanvraag door Verkeer en Waterstaat, wordt door de Nationale Havenraad een studie met betrekking tot de betekenis van kleine zeehavens in relatie met grote zeehavens uitgevoerd. Als gevolg van die studie is voor de ondersteuning van het secretariaat van de raad een additioneel budget noodzakelijk.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 3 418                  | 3 418            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -189                   | 32               |
| Commissie TWNZ                      | 150                    | 150              |
| Cie. Begrip/Hermans                 | 270                    | 270              |
| Diversen                            | 295                    | 295              |
| Loonbijstelling 1996                | 5                      | 5                |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 3 949                  | 4 170            |

**Artikel 01.10 Ruimtevaartactiviteiten**

In de begroting voor het jaar 1997 zijn de uitgaven opgenomen voor de vervolprogramma's die Verkeer en Waterstaat voor de ruimtevaartactiviteiten heeft geraamd. De thans aangevraagde bijstelling van de verplichtingenraming met ca. f 119 mln. houdt verband met de te verwachten besluitvorming eind 1996 omtrent de Nederlandse deelneming in een aantal toekomstige programma's van het Europees Ruimte Agentschap (ESA) en de Europese Organisatie voor de Exploitatie van Meteorologische Satellieten (EUMETSAT). Na een positieve besluitvorming zal Nederland zich nog in 1996 bij bovengenoemde organisaties committeren voor deelneming aan deze vervolprogramma's. Voor een beschrijving van deze vervolprogramma's en de raming van de uitgaven over de jaren, wordt korthedshalve verwezen naar de memorie van toelichting bij de begroting voor 1997.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | —                      | 15 813           |
| Verplichtingenbijstelling           | 119 052                |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 119 052                | 15 813           |

**Artikel 01.11 Onvoorziene uitgaven**

Door middel van de eerste suppletoire begroting over 1996 (Voorjaarsnota) is uit de zogenoemde eindejaarsmarge (de 1% regeling) een bedrag van ca. f 72,7 mln. aan de begroting voor 1996 toegevoegd. Deze overboeking is tot stand gekomen op grond van de vermoedelijk uitkomsten over 1995 (Februarinota 1995).

Van deze gelden is in de eerste begrotingswijziging ruim f 24,4 mln. tijdelijk aan dit artikel toegevoegd als reservering voor het jaarlijkse aandeel van Verkeer en Waterstaat ad f 10 mln. in het mestbeleid alsmede een groot deel van de bijdrage ad f 15 mln. in de financiering van het strategische groenproject Haarlemmermeer (zoals vastgelegd in de Planologische KernBeslissing Schiphol en omgeving).

Teneinde de volledige bijdrage van f 15 mln. te kunnen leveren, wordt elders uit de begroting van Verkeer en Waterstaat (XII) ca. f 1,1 mln. aan dit artikel toegevoegd. Hierna kan de bijdrage door middel van een verrekenstuk met het ministerie van Financiën ten laste van dit artikel worden gebracht.

De overige twee op dit artikel voorgestelde mutaties betreffen een overboeking naar artikel 01.03 (Toetsingskader financieel beheer) en een

terugboeking naar het ministerie van Financiën. Dit in verband met lagere kosten voor het betalingsverkeer via de Bank-Girocentrale en de Postbank.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                               | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-----------------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996                  | 992                    | 992              |
| Amendement nr. 29                             | -500                   | -500             |
| 1e suppletoire begroting 1996                 | 24 180                 | 24 180           |
| Mestbeleid                                    | -10 000                | -10 000          |
| Tbv. Groenfonds                               | 1 055                  | 1 055            |
| Overboeking naar het ministerie van Financiën | -22                    | -22              |
| Overboeking naar artikel 01.03                | -75                    | -75              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996           | 15 630                 | 15 630           |

**Artikel 01.12 Loonbijstelling**

Door middel van de eerste suppletoire begroting over 1996 (Voorjaarsnota) is de loonbijstelling voor het jaar 1996 ter grootte van ruim f 45,2 mln. ten gunste van dit centrale begrotingsartikel toegevoegd.

Hierin zijn gelden begrepen uit de via het post-waggs model beschikbaar gestelde ruimte voor de ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden in de gepremieerde en gesubsidieerde sector. Het definitieve percentage voor deze sector is inmiddels vastgesteld op 1,78%, met als gevolg dat via de Miljoenennota 1997 een additionele toevoeging van ca. f 1,1 mln. aan de begroting van Verkeer en Waterstaat heeft plaatsgevonden.

Binnen Verkeer en Waterstaat is besloten de problematiek als gevolg van de laatst afgesloten CAO voor de sector Rijk, naast de post loonbijstelling, uit de eigen ruimte van het departement te compenseren.

De financiële problematiek voor 1996 bedraagt ca. f 3,2 mln. en wordt gecompenseerd door verlagingen elders in de begroting van Verkeer en Waterstaat.

De verdeling van de loonbijstellingsgelden van in totaal ca. f 49,6 mln. naar de reguliere personele en andere loongevoelige artikelen, zijn in dit wetsvoorstel opgenomen volgens de in onderstaande tabel opgenomen verdeling.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | –                      | Memorie          |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 45 223                 | 45 223           |
| GenG sector                         | 1 097                  | 1 097            |
| CAO-regeling ambtenaren             | 3 234                  | 3 234            |
| Verdeling loonbijstelling           | -49 554                | -49 554          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 0                      | 0                |

**Verdeling loonbijstelling (bedragen x f 1 000)**

| Art.      | Omschrijving                                       | Verplichtingen<br>1995 | Uitgaven<br>1995 |
|-----------|----------------------------------------------------|------------------------|------------------|
| <b>01</b> | <b>Algemene departementale aangelegenheden</b>     |                        |                  |
| 01        | Personeel en materieel Centrale diensten           | 621                    | 621              |
| 02        | Post-actieven                                      | -428                   | -428             |
| 04        | Personeelsbeleid                                   | -193                   | -193             |
| 05        | Onderzoek en ontwikkeling                          | 6                      | 6                |
| 07        | Functionele kosten Koninklijk Huis                 | 63                     | 63               |
| 08        | Crisisbeheersing                                   | 22                     | 22               |
| 09        | Raden en commissies                                | 5                      | 5                |
| 12        | Loonbijstelling                                    | -49 554                | -49 554          |
| 14        | Bijdragen aan het Infrastructuurfonds              | 9 270                  | 9 270            |
| <b>02</b> | <b>Rijkswaterstaatsaangelegenheden</b>             |                        |                  |
| 01        | Personeel en materieel Rijkswaterstaat             | 9 423                  | 9 423            |
| 17        | Cultuurtechnische werken IJsselmeerpolders         | 226                    | 226              |
| 30        | Onderzoek en ontwikkeling                          | 98                     | 98               |
| 51        | Bijdragen landwegen en oeververbindingen           | 659                    | 659              |
| 61        | Stimulering van en bijdragen aan derden            | 303                    | 303              |
| <b>03</b> | <b>Openbaar vervoer en goederenvervoer</b>         |                        |                  |
| 01        | Personeel en materieel DGV                         | 906                    | 906              |
| 10        | Bijdragen openbaar vervoer                         | 21 160                 | 21 160           |
| 14        | Stimulering openbaar vervoer                       | 236                    | 236              |
| 15        | Schone bussen                                      | 185                    | 185              |
| 16        | Bedrijfsvervoer                                    | 116                    | 116              |
| 19        | Bijdragen aan de Nederlandse Spoorwegen            | 4 601                  | 4 601            |
| <b>04</b> | <b>Luchtvaartaanlegenheden</b>                     |                        |                  |
| 01        | Personeel en materieel RLD                         | 345                    | 345              |
| 10        | Beheer en ontwikkeling luchthavens                 | 113                    | 113              |
| 20        | Veiligheid en toezicht op het gebied van de        | 20                     | 20               |
| 21        | Bijdrage aan ZBO LVB                               | 285                    | 285              |
| 31        | Onderzoek en ontwikkeling                          | 546                    | 546              |
| <b>05</b> | <b>Zeescheepvaart en maritieme aangelegenheden</b> |                        |                  |
| 01        | Personeel en materieel DGSM                        | 578                    | 578              |
| <b>06</b> | <b>Telecommunicatie en postzaken</b>               |                        |                  |
| 01        | Personeel en materieel HDTP                        | 100                    | 100              |
| <b>07</b> | <b>Meteorologische aangelegenheden</b>             |                        |                  |
| 05        | Bijdragen aan het agentschap KNMI                  | 288                    | 288              |
| Totaal    |                                                    | 0                      | 0                |

**Artikel 01.13 Prijsbijstelling**

Zoals ik de Kamer onder het algemene deel van de memorie van toelichting reeds heb medegedeeld, heb ik besloten de via de Voorjaarsnota 1996 aan de begroting toegevoegde prijsbijstelling niet over de daarvoor in aanmerking komende prijsgevoelige artikelen te verdelen, maar deze te gebruiken om budgettaire problemen binnen de begroting van Verkeer en Waterstaat te kunnen oplossen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | –                      | Memorie          |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 70 453                 | 70 453           |
| Verdeling naar de artikelen         | –70 453                | –70 453          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 0                      | 0                |

**Artikel 01.14 Bijdragen aan het Infrastructuurfonds**

Op dit bijdragen-artikel worden de mutaties verantwoord voor infrastructuur op het gebied van verkeer en vervoer, die om begrotings-technische redenen via de begroting van Verkeer en Waterstaat (XII) moeten lopen.

Op deze plaats wordt volstaan met een verwijzing naar de toelichting bij de betreffende artikelen, waar de mutaties afzonderlijk zichtbaar zijn.

| Nr.    | Omschrijving            | Bedrag  | Artikel                                |
|--------|-------------------------|---------|----------------------------------------|
| 1.     | Overboekingen naar VROM | –4 348  | IF 01.01/01.02/02.01/02.02             |
| 2.     | Vervoersmanagement      | –7 200  | IF 01.01/03.01                         |
| 3.     | Loonbijstelling         | 9 270   | IF 03.02/04.05                         |
| 4.     | Prijsbijstelling        | 4 003   | IF 03.02/04.05                         |
| 5.     | Apparaat op peil        | –9 343  | IF 01.01/01.02/01.03/02.01/02.02/02.03 |
| 6.     | Overdrachten            | 1 000   | Diversen                               |
| 7.     | Schikking Comb.         | –20 000 | Diversen                               |
| 8.     | Projekuitgaven          | –24 000 | Diversen                               |
| Totaal |                         | –50 618 |                                        |

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 1 951 756              | 1 951 756        |
| Amendement nr. 30                   | –50 000                | –50 000          |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 3 000 011              | 3 000 011        |
| Saldo-mutatie                       | –50 618                | –50 618          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 4 851 149              | 4 851 149        |

**02 Rijkswaterstaatsaangelegenheden****Algemeen****Artikel 02.01 Personeel en materieel Rijkswaterstaat**

Uit dit artikel wordt ruim f 1 mln. overgeboekt naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer/ Rijksgebouwendienst (VROM/ RGD). Deze gelden zijn bestemd voor het aanbrengen van een klimaatregeling in het pand Koestraat te Middelburg (f 0,2 mln.) en voor het herhuisvestingsproject «De Maas en De Nieuwe Maas».

Door de nieuwe huurder van het gebouw «La Belle Alliance» van de Direktie Groningen is f 0,27 mln. aan overnamekosten aan VROM betaald. Door VROM wordt deze ontvangst naar de begroting van V&W overge-boekt.

Tussen de Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW) van Rijkswaterstaat en de Direktie Afvalstoffen van VROM is een samenwerkings-

overeenkomst gesloten met betrekking tot een gezamenlijk onderzoek naar de bevordering van het gebruik van secundaire grondstoffen. Voor de uitvoering door DWW van het gehele onderzoeksprogramma is jaarlijks f 0,96 mln. nodig; VROM draagt hier f 0,66 mln. in bij.

Van deze bijdrage wordt dat deel dat betrekking heeft op de personele uitgaven van het programma (f 0,06 mln.) geboekt op dit artikel; de resterende bijdrage wordt verantwoord op uitgavenartikel 02.52.

Binnen Rijkswaterstaat heeft een herbezinning plaatsgevonden op de verhouding tussen het zelf uitvoeren van taken en het uitbesteden daarvan (de aktie Apparaat Op Peil/AOP). Deze aktie heeft geresulteerd in een aantal verschuivingen tussen de uitbestedings- en de werkartikelen in het Infrastructuurfonds en de werkartikelen op hoofdstuk XII, naar de artikelen voor apparaatsuitgaven in hoofdstuk XII.

De op dit artikel gereserveerde facilitaire kosten ter grootte van bijna f 3,8 mln. voor het pand van Rijkswaterstaat aan de Johan de Wittlaan worden overgeboekt naar de Direktie Facilitaire Zaken. Deze uitgaven worden door die dienst centraal verricht (artikel 01.01) voor de panden in Den Haag.

Binnen dit artikel wordt sinds 1994 rekening gehouden met een meerjarige reservering voor herhuisvestingskosten. Enkele projektonderdelen (Bastion Oranje Noord-Brabant en de inrichting van de nieuwbouw van de Meetkundige Dienst), worden in 1996 echter niet gerealiseerd, waardoor een verschuiving plaats vindt van 1996 naar 1997 van f 5,5 mln.

De verhoging van de ramingen bij dit artikel met ca. f 0,8 mln. zijn met name bestemd voor de vervanging van de telefooncentrale in het pand «Smedinghuis», waarin de Direktie IJsselmeergebied is gehuisvest. De vervanging is noodzakelijk daar er sprake is van veroudering van de huidige installatie. Voorts is de capaciteit niet meer toereikend omdat het Rijksinstituut voor de Zuivering van Afvalwater eveneens in het Smedinghuis wordt gehuisvestigd.

Voor het afsluiten van meerjarige contracten ten behoeve van computersupplies, schoonmaakwerkzaamheden, de vervanging van meubilair en onderhoud van de kopieermachines, wordt voorgesteld een verschuiving in de verplichtingenramingen uit de jaren 1997 tot en met 2001 naar 1996 aan te brengen van ca. f 2,7 mln.

De in onderstaande tabel opgenomen diversenpost bestaat uit:

- een overboeking uit artikel 01.04 voor de uitvoering van het arbeidsomstandighedenbeleid;
- hogere produktiekosten van de grafische produkten alsmede handhaving van de serviceverlening;
- hogere uitgaven ten behoeve van onderzoeken voor derden, kennisoverdracht, het opstellen van rapportages, ringonderzoeken en de uitvoering van analyses;
- materiële uitgaven die gemaakt worden voor het bedieningspersoneel van de Wijkertunnel.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 912 760                | 913 260          |
| Amendement nr. 31                   | -1 700                 | -1 700           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 24 858                 | 26 108           |
| Overboeking naar VROM               | -1 020                 | -1 020           |
| Overboeking van VROM                | 270                    | 270              |
| Overboeking van VROM                | 60                     | 60               |
| AOP                                 | 11 370                 | 11 370           |
| Overboeking naar 01.01              | -3 784                 | -3 784           |
| Verschuiving 1996-1997              | -5 500                 | -5 500           |
| Vervanging telefooncentrale         | 800                    | 800              |
| Verschuiving 1997/2001-1996         | 2 719                  |                  |
| Diversen                            | 2 086                  | 2 086            |
| Loonbijstelling                     | 9 423                  | 9 423            |
| Verschuiving 1995-1996              | 750                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 953 092                | 951 373          |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|----------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.01.01 Actief regulier personeel     | 770 182           | 22 208                  | 19 525                  | 770 682           | 22 208                  | 19 525                  |
| 02.01.02 Overige personele<br>uitgaven | 29 547            | 1 000                   | 1 392                   | 29 547            | 1 000                   | 1 392                   |
| 02.01.03 Materieel                     | 111 331           | 1 650                   | -3 743                  | 111 331           | 2 900                   | -7 212                  |
| Totaal                                 | 911 060           | 24 858                  | 17 174                  | 911 560           | 26 108                  | 13 705                  |

*Artikel 02.03 Specifieke uitgaven Rijkswaterstaat*

Zoals in de toelichting onder artikel 01.01 reeds is medegedeeld, is besloten om op korte termijn de kantoor- c.q. de werkplekautomatisering voor de Bestuurskern en de uitvoeringsorganisatie te vernieuwen.

Doordat de voortgang van de vast te stellen gestandaardiseerde werkplekomgeving bij de uitvoeringsorganisatie sneller verloopt dan verwacht, ontstaat er dit jaar een kastekort van f 5,5 mln.

Het aandeel van Rijkswaterstaat in de kosten van de vernieuwing van de correspondentiereeks bedraagt f 0,35 mln. Deze gelden worden naar artikel 01.03 overgeboekt (zie ook de toelichting onder dat artikel).

Vanuit artikel 01.03 (Algemene beleidsaangelegenheden) wordt ca. f 0,7 mln. overgeboekt voor projecten die in Azië en in Midden- en Oost Europa worden uitgevoerd. Daarnaast is er met betrekking tot enkele in Oost-Europa uitgevoerde projecten (Zwarte Zee en Coastal Management Polen) sprake van uit voorgaande jaren overlopende betalingsverplichtingen naar 1996.

Door het ministerie van Economische Zaken wordt jaarlijks tot en met het jaar 2000 f 0,3 mln. bijgedragen in de kosten van de uitvoering van het tweede nationale remote sensing programma (zie ook ontvangstenartikel 02.03).

De bijstelling van de verplichtingenraming met ruim f 2,5 mln. is met name het gevolg van het eerder verplichten van het project RWS 200+ dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Wat betreft de laatste mutatie (AOP) wordt verwezen naar de toelichting onder uitgavenartikel 02.01.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 58 434                 | 63 929           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 48 282                 | 7 722            |
| Verschuiving 1997-1996              | 6 000                  | 5 500            |
| Overboeking naar artikel 01.03      | -350                   | -350             |
| Midden- en Oost Europa/Azië         | 819                    | 1 119            |
| Remote sensing programma            | 300                    | 300              |
| RWS 200+                            | 2 530                  |                  |
| AOP                                 | 76                     | 76               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 116 091                | 78 296           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                     | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                      | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.03.01 Automatisering              | 44 103            | 1 277                   | 5 726                   | 44 402            | 1 277                   | 5 226                   |
| 02.03.02 Vaartuigen                  | 5 880             | 40 000                  | 11 076                  | 5 630             |                         |                         |
| 02.03.03 Overige specifieke uitgaven | 8 451             | 7 005                   | 2 661                   | 8 451             | 815                     | 131                     |
| 02.03.04 PSO                         | -                 |                         | 988                     | -                 |                         | 1 288                   |
| Totaal                               | 58 434            | 48 282                  | 9 375                   | 63 929            | 7 722                   | 6 645                   |

*Artikel 02.05 Voorlichtingsuitgaven*

Voor het huidige uitvoeringsjaar zijn voor de communicatie-activiteiten rondom het Deltaplan Grote Rivieren nog geen gelden beschikbaar gesteld. De geaktualiseerde raming voor die activiteiten bedraagt bijna f 1 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 500                    | 500              |
| Communicatie-activiteiten DGR       | 994                    | 994              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 494                  | 1 494            |

**Waterkeren**

*Artikel 02.12 Onderhoud waterkeringen*

De voorgestelde verhoging van de uitgavenraming met bijna f 13,7 mln. is noodzakelijk om de achterstand met betrekking tot de zandsuppleties bij Texel-De Koog in te kunnen lopen (f 10,5 mln). Het restant heeft betrekking op suppleties bij de Noord-Oosthoek op Vlieland en Ameland.

In de verplichtingenbegroting voor 1997 en 1998 is rekening gehouden met het jaarlijks vastleggen van f 11,4 mln. ten behoeve van de reparatie van de aangetaste asfaltmastiek op de projecten sluisgaten Oost- en West Hammen, West Schaar en Oost Roompot.

Omdat deze betalingsverplichtingen in 1996 in haar geheel zullen worden vastgelegd, vindt er een verschuiving plaats uit de genoemde jaren.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 130 970                | 150 234          |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 32 413                 | -5 295           |
| Zandsuppleties                      | 15 596                 | 13 696           |
| Asfaltmastiek                       | 22 800                 |                  |
| AOP                                 | -275                   | -275             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 201 504                | 158 360          |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                                 | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                                  | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.12.01 Beheer en onderhoud<br>rijkswaterkering | 32 734            | 6 805                   | -109                    | 37 368            | -3 663                  | -109                    |
| 02.12.02 Beheer en onderhoud<br>stormvloedkering | 18 737            | 17 000                  | 21 491                  | 38 300            |                         | -1 309                  |
| 02.12.03 Kustlijnzorg                            | 79 499            | 8 608                   | 16 739                  | 74 566            | -1 632                  | 14 839                  |
| Totaal                                           | 130 970           | 32 413                  | 38 121                  | 150 234           | -5 295                  | 13 421                  |

*Artikel 02.14 Onderzoek waterkeringen*

Met de Technische Universiteit te Delft is in het kader van het Nederlands Centrum voor Kustonderzoek een vier jarige samenwerkings-overeenkomst aangegaan. Er wordt onderzoek verricht naar het effect van het gecombineerde optreden van golven en stromingen op het sediment transport.

Aangezien in de verplichtingenbegroting voor 1997 en later rekening is gehouden met de vastlegging van deze betalingsverplichtingen, wordt de begroting in die jaren verlaagd ten gunste van het huidige uitvoeringsjaar.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 6 960                  | 6 960            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 8                      | 8                |
| Samenwerkingsovereenkomst TU-Delft  | 604                    |                  |
| AOP                                 | -76                    | -76              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 7 496                  | 6 892            |

*Artikel 02.15 Stormvloedkering in de Nieuwe Waterweg*

Reeds dit jaar zal een aantal voor 1997 geplande zaken als betalingsverplichting worden vastgelegd; het gaat hoofdzakelijk om het aanpassen van een dokdeur en de seichesproblematiek.

In verband met prijsstijgingen ontstaat er dit jaar een tekort van f 2,4 mln. Deze kosten kunnen worden gecompenseerd uit de post onvoorzien, waardoor er per saldo geen sprake is van een stijging van de totale

projektkosten. Omdat de post onvoorzien in 1997 is geraamd, zal de raming in dat jaar met een identiek bedrag worden verminderd.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 30 022                 | 43 984           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -12 842                | 9 600            |
| Verplichtingenverschuiving 1997-1996 | 6 300                  |                  |
| Prijsstijgingen                      | 2 400                  | 2 400            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 25 880                 | 55 984           |

*Artikel 02.17 Cultuurtechnische werken IJsselmeerpolders*

Het Drainage Executive Management Project (DEMP) – de aanleg van een drainage systeem in Egypte – wordt met ingang van het huidige uitvoeringsjaar ten laste van uitgavenartikel 02.38 (Herstel watersystemen) verantwoord. Door middel van deze begrotingswijziging wordt de raming voor dit project overgeboekt.

Door vertraging in overdrachten – waardoor er een grotere oppervlakte aan landbouwgronden in het bezit blijft van het Groot Landbouwbedrijf – en door een toeneming van de biologische landbouw, nemen de exploitatiekosten ten opzichte van de raming in de begroting met f 4 mln. toe.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                              | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|----------------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996                 | 16 497                 | 26 259           |
| 1e suppletoire begroting 1996                | 9 172                  | 3 924            |
| Overboeking naar 02.38                       | -1 875                 | -1 875           |
| Vertraging overdrachten/biologische landbouw | 4 000                  | 4 000            |
| Loonbijstelling                              | 226                    | 226              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996          | 28 020                 | 32 534           |

*Artikel 02.18 Bouwkundige werken IJsselmeerpolders*

Voor de installatie van energie-zuinige verlichting in het Smedinghuis wordt door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bijna f 1,9 mln. naar de begroting van Verkeer en Waterstaat overgeboekt.

De voorgestelde verhoging van de verplichtingen- en uitgavenraming met f 5,5 mln. betreffen uitgaven voor:

- advisering, projectvoorbereiding en uitvoeringsbegeleiding door adviesbureaus (f 2 mln.);
- beschoeiingen, grondwerken en stuwen in het Lepelaarsplassen-gebied en de ecologische verbindingszone tussen genoemd gebied en de Oostvaardersplassen (f 1,5 mln.);
- frictiekosten voortvloeiend uit de overdracht van de Groene Poot naar het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (f 0,5 mln.);
- de uitvoering en voorbereiding van projecten in het kader van de afronding van de basisinrichting van Flevoland (f 1,5 mln.).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 2 865                  | 17 492           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | 10 658                 | 12 500           |
| Overboeking van VROM                 | 1 875                  | 1 875            |
| Diversen                             | 5 500                  | 5 500            |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -812                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 20 086                 | 37 367           |

*Artikel 02.19 Sociaal-economische ontwikkeling IJsselmeerpolders*

De voorgestelde aanpassing van de beide begrotingsbedragen met f 2,5 mln. heeft hoofdzakelijk betrekking op een vergoeding aan een pachter, die om planologische reden verplaatst moet worden.

Om de overdrachten aan Domeinen tijdig te kunnen afronden (1 januari 1997), worden er extra kosten gemaakt voor de benodigde sanering van domeingronden, extra landmeetkundig werk en milieumaatregelen. De hiermee gemoeide uitgaven bedragen f 5 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 8 990                  | 8 885            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -1 198                 | -1 198           |
| Vergoeding pachter                  | 2 500                  | 2 500            |
| Sanering domeingronden etc.         | 5 000                  | 5 000            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 15 292                 | 15 187           |

*Artikel 02.20 Specifieke uitgaven IJsselmeerpolders*

Doordat als gevolg van wettelijke milieu-eisen saneringswerkzaamheden uitgevoerd moeten worden, is vertraging opgetreden bij de overdracht van de vuilstort Almere. Hierdoor ontstaat er in 1996 een overschot op dit artikel van f 12,7 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 10 442                 | 11 425           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 23 526                 | 25 000           |
| Overdracht vuilstort Almere         | -12 700                | -12 700          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 21 268                 | 23 725           |

*Artikel 02.22 Onderhoud IJsselmeerpolders*

Op grond van het advies van de Commissie Boertien zijn er milieu-effectrapportages uitgevoerd voor de dijkversterking van de Oostvaardersdijk en voor (een gedeelte van) de Houtribhoogte. Daarnaast zijn er als gevolg van de lange winterperiode vertragingen ontstaan in de werkzaamheden aan diezelfde Houtribhoogte.

Budgettair vertaalt een en ander zich in een kasoverschot van f 7 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | –                      | 10 609           |
| Oostvaardersplassen/Houtribhoogte   | –7 000                 |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 0                      | 3 609            |

*Artikel 02.23 Overige uitgaven waterkeringen*

Ten behoeve van de beleidsvoorbereiding met betrekking tot de kerntaak waterkeren zijn voor een aantal activiteiten additionele gelden noodzakelijk. Deze activiteiten zijn onder meer:

- het opstarten van het 2e deel van de overeenkomst met de provincie Limburg met betrekking tot de Zandmaas;
- een onderzoek naar een alternatief voor het bouwplan «Stadsblokken/Meinerswijk» (Arnhem) in samenwerking met het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;
- de afwikkeling van een claim van de provincie Zeeland (40/60 regeling);
- de ondersteuning van de programma-voorbereiding INTERREG IIC (bestrijding hoogwaterproblematiek).

Voorts wordt de betalingsverplichting voor de toetsing van de Zeeuwse bekledingen ad f 2,8 mln. versneld aange-gaan.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 6 377                  | 6 509            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 345                    | 15               |
| Zandmaas                            | 1 000                  | 1 000            |
| Zeeuwse bekledingen                 | 2 800                  |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 10 522                 | 7 524            |

*Artikel 02.24 Deltaplan Grote Rivieren*

De projektbureau's Zandmaas en A73-Zuid van de Directie Limburg te Maastricht zullen voor een periode van drie jaar worden gehuisvest in een huurpand. Door de Rijksgebouwendienst zijn daarvoor verbouwingskosten gemaakt (bouwkundige voorzieningen voor het creëren van een beperkt aantal ruimten en toegangen alsmede voorzieningen aan de plafonds).

De totale (verbouwings- en huur)kosten worden door middel van dit wetsvoorstel overgeboekt naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Hiervan komt 40 procent voor rekening van dit artikel; de overige 60 procent zal worden geleverd uit artikel 01.01 in het Infrastructuurfonds.

Voor het huidige uitvoeringsjaar zijn voor de communicatie-activiteiten rondom het Deltaplan Grote Rivieren nog geen gelden beschikbaar gesteld. De geaktualiseerde raming voor die activiteiten bedraagt bijna f 1 mln. Het budget daarvoor wordt uit dit artikel geleverd en overgeboekt naar artikel 02.05 (Voorlichtings-uitgaven).

Ten behoeve van onder meer een congres in verband met de afsluiting van de Deltawet zijn enige extra uitgaven (f 0,5 mln.) in 1996 noodzakelijk. Deze projektgebonden kosten moeten op dit artikel worden verantwoord.

Naar aanleiding van reeds afgesloten kontrakten is de verwachting dat

er dit jaar voor f 2,4 mln. aan extra werkzaamheden in het kader van het Deltaplan Grote Rivieren worden uitgevoerd ten behoeve van de waterschappen. Het gaat daarbij om de waterkeringen Ramspol en Kampen en om de nieuwbouw Hollandsch Duitsch gemaal.

Deze uitgaven kunnen geheel worden gecompenseerd uit de bijdragen van de waterschappen op het gelijknamige ontvangstenartikel.

In de verplichtingenbegroting voor 1997 is er rekening mee gehouden dat het project Verhogen Wolpherensedijk (f 5,4 mln.) in dat jaar als betalingsverplichting zal worden vastgelegd. Dit project zal evenwel reeds in 1996 worden aanbesteed, waardoor een verschuiving in de verplichtingenraming van 1997 naar 1996 wordt voorgesteld.

Ook de betalingsverplichtingen voor de uitvoering van het project «Proefbaggerbestek Zandmaas» zullen reeds dit jaar worden aangegaan. Hierdoor is dit jaar een bijstelling van de verplichtingenraming met bijna f 17,3 mln. noodzakelijk.

Het project Uitwateringssluys Dalem is aan de planning toegevoegd. De kosten voor het aanpassen van de overlaten en de suatiesluys bedragen in totaal f 7,4 mln. Deze kosten worden voor f 4 mln. gefinancierd door middel van een bijdrage van de Europese Unie (EU). Hiervan wordt dit jaar bijna f 3 mln. ontvangen en verantwoord op het gelijknamige ontvangstenartikel.

De vervanging van de deuren van de Zuider- en Kleine Sluis te IJmuiden zijn evenals enkele principeplannen (Papendrecht Oost en Nieuwe Maasdijk) vertraagd. Voorts blijken de ramingen bij de waterschappen te optimistisch geweest te zijn. Door deze oorzaken ontstaat op dit begrotingsartikel thans een kasoverschot van in totaal f 41,7 mln.

Voorgesteld wordt uit dit overschot f 30 mln. en uit de hogere inkomsten naar aanleiding van grondverkopen f 15 mln. te besteden voor een gedeeltelijke vervroegde aflossing van de voorfinanciering van de Hartelkering door de gemeente Rotterdam.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                        | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|----------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996           | 110 655                | 152 101          |
| 1e suppletoire begroting 1996          | 44 006                 | 21 906           |
| Overboeking naar VROM                  | -245                   | -245             |
| Communicatieactiviteiten DGR           | -994                   | -994             |
| Voorlichtingsactiviteiten              | 500                    | 500              |
| Ramspol/Kampen/Hollands Duits gemaal   | 2 400                  | 2 400            |
| Verschuiving Wolpherensedijk 1997-1996 | 5 400                  |                  |
| Proefbaggerbestek Zandmaas             | 17 270                 |                  |
| Uitwateringssluys Dalem                | 7 400                  | 2 940            |
| Zuider- en Kleine sluis IJmuiden       |                        | -10 000          |
| Principeplannen/bijdr.waterschappen    | -25 700                | -31 700          |
| Hartelkering                           |                        | 45 000           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996    | 160 692                | 181 908          |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                                      | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                                       | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.24.01 Aanv. werken SVKW (bijdragen)                | 53 037            | -5 131                  | -26 606                 | 58 700            | -2 994                  | -32 606                 |
| 02.24.02 Aanv. werken SVKW (Rijk)                     | 5 100             | 4 200                   |                         | 5 800             | 24 681                  | 45 000                  |
| 02.24.03 Versterking ov.prim.wa-<br>terk. (bijdragen) | 4 200             | -2 800                  |                         | 15 700            | -3 572                  |                         |
| 02.24.04 Versterking ov.prim.wa-<br>terk.(Rijk)       | 18 050            | 53 947                  | 12 800                  | 27 083            | 691                     | -7 060                  |

| Artikelonderdeel                         | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|------------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                          | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.24.05 Bijdr. Deltaplan Grote Rivieren | 3 000             | -3 000                  |                         | 17 400            |                         |                         |
| 02.24.06 Verdieping en verbreding Maas   | 20 000            |                         | 17 025                  | 20 000            | 7 600                   | -245                    |
| 02.24.07 Overige uitgaven                | 7 268             | -3 210                  | 2 812                   | 7 418             | -4 500                  | 2 812                   |
| <b>Totaal</b>                            | <b>110 655</b>    | <b>44 006</b>           | <b>6 031</b>            | <b>152 101</b>    | <b>21 906</b>           | <b>7 901</b>            |

## Waterbeheren

### Artikel 02.30 Onderzoek en ontwikkeling

#### Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 10 616                 | 10 616           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -53                    | -53              |
| Loonbijstelling                     | 98                     | 98               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 10 661                 | 10 661           |

#### De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.30.01 Onderzoek eigen beheer | 3 223             | -53                     |                         | 3 223             | -53                     |                         |
| 02.30.02 SWL en GD              | 7 393             |                         | 98                      | 7 393             |                         | 98                      |
| <b>Totaal</b>                   | <b>10 616</b>     | <b>-53</b>              | <b>98</b>               | <b>10 616</b>     | <b>-53</b>              | <b>98</b>               |

### Artikel 02.33 Onderhoud waterhuishouding

De Emissieregistratie wordt door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer uitgevoerd. De bijdrage daarin van Verkeer en Waterstaat bedraagt ca. f 1,1 mln. en wordt door middel van een overboeking van begrotingsgelden gerealiseerd.

De tweede mutatie heeft betrekking op een overboeking naar het Infrastructuurfonds (via uitgavenartikel 01.14). Dit in verband met de overdracht van het Apeldoorns kanaal.

De verlaging van de uitgavenraming met ca. f 0,1 mln. bestaat enerzijds uit hogere uitgaven voor:

- de uitbesteding van de organisatie van voorlichtingsdagen;
- de produktie van de cursus en het handboek vergunningverlening WVO;
- kosten voor laboratoriumanalyses en apparatuur;
- kosten voor ringonderzoeken.

Anderzijds zijn de uitgaven van de in het IJsselmeergebied uitgevoerde betonrenovaties lager uitgevallen dan oorspronkelijk in de begroting is geraamd.

Wat betreft de uitgavenverlaging ten behoeve van het AOP (Apparaat Op Peil) wordt verwezen naar de toelichting onder uitgavenartikel 02.01.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 64 229                 | 92 063           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 35 565                 | -5 679           |
| Overboeking naar VROM               | -1 055                 | -1 055           |
| Overdrachten                        | -1 000                 | -1 000           |
| Diversen                            | 342                    | -58              |
| AOP                                 | -555                   | -555             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 97 526                 | 83 716           |

**Artikel 02.36 Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren**

Op grond van de reeds dit jaar ontvangen deklaraties, wordt verwacht dat de bijdragen in het kader van de Uitkeringsregeling bestrijding verontreiniging Rijkswateren (UKR) f 20 mln. hoger zal zijn dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Als gevolg van een versnelling in de projecten Verris/Risam (Risico-Analyse Methodiek); de koppeling van risico-analysesystemen en onderzoeken ten behoeve van de CUWVO-studie (Coördinatiecommissie Uitvoering Wet Verontreinigingsheffing), worden de daarmee samenhangende verplichtingen reeds dit jaar aangegaan.

De tweede verschuiving naar 1996 betreft een meerjarige aanpassing van de raming. Deze is nodig omdat in 1996 voor het laatst een bijdrage op grond van de UKR kan worden aangevraagd.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                         | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-----------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996            | 6 000                  | 22 369           |
| 1e suppletoire begroting 1996           | 4 608                  | -100             |
| WVO                                     |                        | 20 000           |
| Verschuiving uit latere jaren naar 1996 | 10 590                 |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996     | 21 198                 | 42 269           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel              | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                               | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.36.01 Uitkeringsregeling   | –                 | 4 608                   | 9 140                   | 16 369            |                         | 20 000                  |
| 02.36.02 Overige WVO-uitgaven | 6 000             |                         | 1 450                   | 6 000             | -100                    |                         |
| Totaal                        | 6 000             | 4 608                   | 10 590                  | 22 369            | -100                    | 20 000                  |

**Artikel 02.37 Onderzoek waterbeheer en meting basisgegevens**

Door Verkeer en Waterstaat wordt ten behoeve van het applicatiebeheer voor het scenario-model Promise in totaal ca. f 0,1 mln. bijgedragen. Het aandeel over 1997 zal in de eerste suppletoire begroting over dat jaar naar de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) worden overgeboekt.

De bijstelling van de ramingen met ca. f 0,3 mln. hebben betrekking op uitgaven voor werkzaamheden ten behoeve van derden, de CUWVO-studie (Coördinatiecommissie Uitvoering Wet Verontreinigingsheffing)

inzake de aansluiting van de glastuinbouw op de riolering, toxiciteitstests sediment, een onderzoek inzake de gewijzigde grondwatersituatie, ondersteuning bij begeleiding NAGROM, de MER-Grensmaas, beter Rhineflow en de Europoortkering. Deze uitgaven worden geheel gefinancierd door bijdragen van derden (zie ook ontvangstenartikel 02.37).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 19 904                 | 20 304           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 78                     | 282              |
| Overboeking naar VWS                | -120                   | -60              |
| Diversen                            | 254                    | 254              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 20 116                 | 20 780           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel               | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.37.01 Onderzoek waterbeheer | 19 904            | 78                      | 134                     | 20 304            | 282                     | 194                     |
| 02.37.02 Meting basisgegevens  | –                 |                         |                         | –                 |                         |                         |
| Totaal                         | 19 904            | 78                      | 134                     | 20 304            | 282                     | 194                     |

*Artikel 02.38 Herstel watersystemen*

Met ingang van het huidige uitvoeringsjaar worden de verplichtingen en uitgaven die worden verricht ten behoeve van het Drainage Executive Management Project (DEMP) – de aanleg van een drainage-systeem in Egypte – niet langer verantwoord op artikel 02.17 Cultuurtechnische werken IJsselmeerpolders, maar ten laste van dit artikel gebracht. Het gevolg is dat er een overboeking van ca. f 1,9 mln. aan begrotingsgelden moet worden aangebracht.

Verder wordt door het ministerie van Buitenlandse Zaken ruim f 0,8 mln. extra bijgedragen in de kosten van de uitvoering van het DEMP-project. Deze inkomsten worden aangewend ter financiering van dat project (zie ook ontvangstenartikel 02.38).

Omdat er vertraging is opgetreden bij een onderzoek naar de gevolgen van bodemdaling bij de proefdam Noord-polderzijl, ontstaat er een kasoverschot van ca. f 1,4 mln. De oorzaak van de vertraging is een bij de Raad van State ingediend bezwaar tegen de (stenen) proefdam.

Anderzijds ontstaat een tekort van f 1,3 mln. Het betreffen uitgaven voor onderhoud van de rijzendammen (herstel van de winterschade), het verwijderen van de bodem-verontreiniging bij het steunpunt Ferwerd en hogere kosten voor het project scheepsafvalstoffen recreatievaart.

De resterende aangevraagde hogere uitgaven ad ca. f 0,8 mln., die overigens gefinancierd kunnen worden uit bijdragen van derden (zie ontvangstenartikel 02.38), zijn voornamelijk bestemd voor de aanschaf van laboratoriummateriaal, kosten voor de monitoring/analyse Oostvaardersplassen en cursussen.

Voor een toelichting op de verlaging van de ramingen met ruim f 0,3 mln. ten behoeve van het AOP, wordt verwezen naar het gestelde onder uitgavenartikel 02.01.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 87 260                 | 88 100           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 978                    | 2 278            |
| Overboeking uit 02.17               | 1 875                  | 1 875            |
| Overboeking van BuiZa               | 825                    | 825              |
| Bodemdalingswerken                  | -1 369                 | -1 369           |
| Rijzendammen                        | 1 300                  | 1 300            |
| Diversen                            | 772                    | 772              |
| AOP                                 | -311                   | -311             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 91 330                 | 93 470           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.38.01 Herst. watersyst. Rijk | 72 260            | 978                     | -8 408                  | 73 100            | 2 278                   | -8 408                  |
| 02.38.02 Natuur aan het werk    | 15 000            |                         | 11 500                  | 15 000            |                         | 11 500                  |
| Totaal                          | 87 260            | 978                     | 3 092                   | 88 100            | 2 278                   | 3 092                   |

*Artikel 02.39 Sanering waterbodems en aanleg bergingslokaties*

Omdat de uitgaven in het kader van de ontwikkeling van saneringsprocessen (POSW II) voor onder andere een haalbaarheidsstudie naar de grootschalige verwerking van baggerspecie, een praktijkproef met baggerspecieverwerking en bijdragen aan het programma geïntegreerd bodemonderzoek sneller worden verricht dan geraamd, ontstaat een kasritme verschil van f 1 mln.

Uit dit artikel wordt voorts ca. f 0,2 mln. geleverd ten behoeve van de aktie Apparaat Op Peil (zie ook de toelichting onder uitgavenartikel 02.01).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 132 376                | 83 251           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 32 090                 | -810             |
| POSW II                             | 1 000                  | 1 000            |
| AOP                                 | -216                   | -216             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 165 250                | 83 225           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                 | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|----------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                  | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.39.01 Sanering waterbodems    | 6 356             | 11 020                  | 784                     | 9 016             | 6 980                   | 784                     |
| 02.39.02 Aanleg bergingslokaties | 126 020           | 21 070                  |                         | 74 235            | -7 790                  |                         |
| Totaal                           | 132 376           | 32 090                  | 784                     | 83 251            | -810                    | 784                     |

### *Artikel 02.41 Monitoring waterstaatkundige toestand des lands*

In de begroting zijn de uitgaven voor PTT-huurlijnen ten behoeve van meetstations en het vervaardigen van produkten zoals jaarboeken, data en multifunctionele presentatieprogramma's ten onrechte gesaldeerd met de doorbelastingen aan derden. Door middel van een verhoging van zowel de ramingen op dit artikel als de ontvangstenraming op 02.41 wordt dit gecorrigeerd.

Ook uit dit artikel worden gelden overgeboekt naar uitgavenartikel 02.01 ten behoeve van de aktie Apparaat Op Peil.

#### **Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 27 455                 | 28 796           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 13 650                 | 4 070            |
| PTT huurlijnen                      | 274                    | 274              |
| AOP                                 | -345                   | -345             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 41 034                 | 32 795           |

### **Mobiliteit**

#### *Artikel 02.51 Bijdragen landwegen en oeververbindingen*

In 1995 is het in 1991 met de provincie Zeeland gesloten convenant inzake een jaarlijkse bijdrage in de exploitatie van de veerdienst Vlissingen-Breskens vervangen door een nieuw convenant. De verplichtingenmutatie heeft betrekking op de daaruit voortvloeiende meerjarige bijstelling van het verplichtingenbestand.

#### **Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 5 628                  | 61 013           |
| Verplichtingenbijstelling           | 4 310                  |                  |
| Loonbijstelling                     | 659                    | 659              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 10 597                 | 61 672           |

#### **De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.51.01 Bijdragen veerdiensten | 4 529             |                         | 4 969                   | 59 884            |                         | 659                     |
| 02.51.02 Overige bijdragen      | 1 099             |                         |                         | 1 129             |                         |                         |
| Totaal                          | 5 628             | 0                       | 4 969                   | 61 013            | 0                       | 659                     |

#### *Artikel 02.52 Onderzoek en ontwikkeling*

Tussen de Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW) van Rijkswaterstaat en de Direktie Afvalstoffen van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) is een samenwerkings-overeenkomst gesloten ten behoeve van een gezamenlijk onderzoek naar

de bevordering van het gebruik van secundaire grondstoffen. De uitvoering van het onderzoeksprogramma is in handen van DWW; de bijdrage van VROM heeft hierop betrekking (zie ook het gestelde onder 02.01).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 9 614                  | 25 526           |
| 1e suppletoire begroting 1996        |                        | 4 000            |
| Overboeking van VROM                 | 600                    | 600              |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996 | 471                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 10 685                 | 30 126           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|----------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.52.02 Onderzoek rijks-<br>vaarwegen | 3 260             |                         | 3 280                   | 3 672             | 1 000                   |                         |
| 02.52.03 Onderzoek rijkswegen          | 6 354             |                         | -2 209                  | 21 854            | 3 000                   | 600                     |
| Totaal                                 | 9 614             | 0                       | 1 071                   | 25 526            | 4 000                   | 600                     |

*Artikel 02.53 Informatieverwerking*

Voor de toelichting met betrekking tot de mutatie ten behoeve van de aktie Apparaat Op Peil, wordt verwezen naar het gestelde onder uitgaven-artikel 02.01.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 8 707                  | 9 741            |
| AOP                                 | -158                   | -158             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 8 549                  | 9 583            |

*Artikel 02.54 Westerscheldetunnel*

In september 1995 heeft de Ministerraad in principe besloten tot de aanleg van de Westerscheldetunnel ter vervanging van de twee veerverbindingen Kruiningen-Perkpolder en Vlissingen-Breskens. Daarbij is tevens besloten om de financiering, aanleg en exploitatie van deze tunnel onder te brengen bij de op te richten NV Westerschelde. Het Rijk en de provincie Zeeland worden de aandeelhouders van deze NV.

Op 22 mei 1996 is met de provincie Zeeland een bestuursovereenkomst gesloten inzake het tot stand brengen van de Westerscheldetunnel en het toedelen en overnemen van rechten en verplichtingen.

Vervolgens heeft de Kamer op 27 juni 1996 ingestemd met de bouw van de Westerscheldetunnel.

Daar het Rijk tot het moment van formele oprichting van de NV Westerschelde volledig aansprakelijk is voor het projekt, worden de verplichtingen (uit de gesloten bestuursovereenkomst) en de

voorfinancieringsbetalingen met betrekking tot de voorbereiding en de bouw van de tunnel op dit nieuw in de begroting van 1996 in te voegen artikel verantwoord. De verplichtingen zullen evenals de voorfinancieringsbetalingen in 1996, in 1997 aan de dan op te richten NV worden overgedragen danwel terugbetaald.

Met het besluit tot realisering van de Westerscheldetunnel door een derde aannemerscombinatie is de uit 1971 daterende bijstands-overeenkomst met de Aannemerscombinatie Westerschelde (CWS) beëindigd. Na onderhandelingen is met CWS een schadeloosstelling voor verrichte werkzaamheden afgesproken van f 20 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | –                      | –                |
| Bestuursovereenkomst                | 1 601 000              |                  |
| Projektuutgaven 1996                |                        | 24 000           |
| Aannemerscombinatie Westerschelde   | 20 000                 | 20 000           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 621 000              | 44 000           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                               | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                                | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.54.01 Westerscheldetunnel pro-<br>jektuitg. |                   |                         | 1 621 000               |                   |                         | 44 000                  |
| 02.54.02 Westerscheldetunnel<br>deelneming NV  |                   |                         |                         |                   |                         |                         |
| Totaal                                         | 0                 | 0                       | 1 621 000               | 0                 | 0                       | 44 000                  |

**Veiligheid in verkeer en vervoer**

*Artikel 02.60 Taakstelling verkeersveiligheidsbeleid*

De voorgestelde verlaging van de ramingen met bijna f 0,4 mln. bestaat uit overboekingen naar artikel 02.62 (Registratie van en onderzoek naar verkeersonveiligheid) ter gedeeltelijke financiering van de hogere automatiseringsuitgaven en naar artikel 02.01 (Personeel en materieel) ten behoeve van de aktie Apparaat Op Peil.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 16 797                 | 16 838           |
| Amendement nr. 31                   | 800                    | 800              |
| 1e suppletoire begroting 1996       | –1 503                 | –1 503           |
| Overboeking naar 02.62              | –225                   | –225             |
| AOP                                 | –167                   | –167             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 15 702                 | 15 743           |

*Artikel 02.61 Stimulering van en bijdragen aan derden*

Het subsidie aan de Landelijke Organisatie Slachtofferhulp wordt nog drie jaar gecontinueerd. De raming daarvoor is in de begroting over de

jaren 1997 tot en met 1999 opgenomen. Doordat de betalingsverplichting voor die jaren reeds dit jaar zal worden vastgelegd, wordt een verschuiving naar 1996 aangebracht.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                        | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|----------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996           | 17 123                 | 33 623           |
| Amendement nr. 31                      | 900                    | 900              |
| 1e suppletoire begroting 1996          | -2 500                 |                  |
| Landelijke organisatie slachtofferhulp | 902                    |                  |
| Loonbijstelling                        | 303                    | 303              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996    | 16 728                 | 34 826           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel             | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                              | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.61.01 Stimulering         | 115               |                         | -38                     | 16 615            |                         | -38                     |
| 02.61.02 Bijdr. organisaties | 17 908            | -2 500                  | 1 243                   | 17 908            |                         | 341                     |
| Totaal                       | 18 023            | -2 500                  | 1 205                   | 34 523            | 0                       | 303                     |

*Artikel 02.62 Registratie van en onderzoek naar verkeersonveiligheid*

Bij de voorbereiding en invoering van de nieuwe registratiesystematiek zijn automatiseringstechnische tegenvallers opgetreden. De budgettaire gevolgen daarvan bedragen ruim f 0,7 mln.

Voorts zullen voor deze registratiesystematiek reeds in 1996 verplichtingen worden vastgelegd die in de begroting voor 1997 zijn geraamd en waarvan de uitgaven in dat jaar worden verricht. Dit leidt tot een verschuiving in de verplichtingenraming van 1997 naar 1996 van ca. f 0,4 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 6 967                  | 7 967            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 683                  | 1 683            |
| Registratiesystematiek              | 1 150                  | 725              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 9 800                  | 10 375           |

**03 Openbaar vervoer en goederenvervoer**

**Algemeen**

*Artikel 03.01 Personeel en materieel Directoraat-Generaal voor het Vervoer*

Voorheen werd een aantal betalingen voor de inhuur en uitbesteding ten laste van de programma-artikelen geboekt. Deze kosten moeten echter op het personele artikel (onderdeel) worden verantwoord, wordt ca. f 1,2 mln. uit de werkartikelen overgeboekt.

De personele- en materiële kosten van de onlangs ingestelde projectgroepen Verkenningfase Ruimteprobleem Mainport Rotterdam (VERM), Lange Termijn Verkenning Personele Mobiliteit en Yangtze River Basin (intermodaal vervoer) bedragen ruim f 1,5 mln.

Een van de Albeda-projecten is de inwerkingtreding van de Tijdelijke wet vrachtverdeling Noord-Zuidvervoer, waardoor de bedrijfsbeurs Noord-Zuid niet meer nodig is. In overleg met het bestuur van de Toerbeurtvereniging is besloten het materieel van de vereniging over te nemen. De eenmalige kosten die hieraan verbonden zijn bedragen f 0,5 mln.

De voorgestelde verhoging van de ramingen met ca. f 0,4 mln. bestaat uit hogere uitgaven ten behoeve van het ontwerp en de invoering van de projectstijl Betuweroute alsmede een aanpassing van het budget voor representatiekosten.

De in onderstaande specificatie opgenomen mutatie van bijna f 0,1 mln. bestaat uit overboekingen:

- uit artikel 01.01 voor de ondersteuning van de kantoorautomatisering in het kantoor aan de Kneuterdijk;
- uit de artikelen 01.01, 04.01, 05.01 en 06.01 ten behoeve van de technische ondersteuning van het COMI-P (Computer Ondersteunend Management Informatiesysteem voor Personeelszaken);
- uit artikel 01.04 voor de uitvoering van het arbeidsomstandighedenbeleid en als laatste
- naar artikel 06.01 ter (gedeeltelijke) financiering van de proeftuin bezwaar en beroep.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                        | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|----------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996           | 85 368                 | 85 368           |
| 1e suppletoire begroting 1996          | 3 592                  | 3 592            |
| Overboeking inhuur personeel           | 1 222                  | 1 222            |
| Projectgroepen                         | 1 545                  | 1 545            |
| Toerbeurtvereniging                    | 500                    | 500              |
| Projectstijl Betuweroute/representatie | 350                    | 350              |
| Diversen                               | 90                     | 90               |
| Loonbijstelling                        | 906                    | 906              |
| Verplichtingenverschuiving 1996–1995   | –2 014                 |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996    | 91 559                 | 93 573           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                     | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.01.01 Actief regulier personeel  | 74 794            | 2 789                   | 1 361                   | 74 794            | 2 789                   | 3 375                   |
| 03.01.02 Overige personele uitgaven | 3 196             | –498                    | 90                      | 3 196             | –498                    | 90                      |
| 03.01.03 Materieel                  | 7 378             | 1 301                   | 1 148                   | 7 378             | 1 301                   | 1 148                   |
| <b>Totaal</b>                       | <b>85 368</b>     | <b>3 592</b>            | <b>2 599</b>            | <b>85 368</b>     | <b>3 592</b>            | <b>4 613</b>            |

*Artikel 03.02 Onderzoek en ontwikkeling*

Enige vertraging in de voortgang van de Instrumentontwikkeling SVV leidt dit jaar tot een kasoverschot van f 1,6 mln. Bij de Instrumentontwikkeling SVV moet ondermeer gedacht worden aan de ontwikkeling van praktische instrumenten voor carpoolen, fiets, parkeren en prijsbeleid alternatieven vervoerwijzen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 27 580                 | 32 914           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 750                  | 1 750            |
| Instrumentontwikkeling SVV          |                        | -1 600           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 29 330                 | 33 064           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                     | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.02.01 Vervoerstudies             | 27 156            | 1 750                   |                         | 32 490            | 1 750                   | -1 600                  |
| 03.02.02 Bijdr. wetensch. instell'n | 424               |                         |                         | 424               |                         |                         |
| Totaal                              | 27 580            | 1 750                   | 0                       | 32 914            | 1 750                   | -1 600                  |

*Artikel 03.03 Specifieke uitgaven*

Als gevolg van de ingebruikneming van de panden aan de Laan van Nieuw Oost-Indië en de Koninginnegracht en de oprichting van de diverse projectgroepen die daarin zijn gehuisvest, is herstructurering en uitbreiding van de infrastructurele voorzieningen op het gebied van informatievoorzieningen, kantoorautomatisering en diverse aanpassingen van netwerken noodzakelijk. De hiermee verbonden kosten worden geraamd op ca. f 0,6 mln.

Het Digitaal Verkeersplein heeft tot doel via Internet discussies tussen overheid (V&W), burgers en de betrokken organisaties (ANWB, ENFB, BOVAG-RAI, de Stichting Natuur en Milieu en Rover) aan te gaan over de verkeersproblematiek. Bovendien kan informatie worden opgevraagd over verkeer en vervoer. De hiermee verbonden kosten bedragen ca. f 0,1 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 8 449                  | 8 449            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -545                   | 211              |
| Infrastructurele voorzieningen      | 560                    | 560              |
| Digitaal verkeersplein              | 70                     | 70               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 8 534                  | 9 290            |

*Artikel 03.04 Voorlichtingsuitgaven*

In het kader van de filebestrijding worden diverse acties gevoerd en/of in gang gezet. Hiervoor zijn additionele begrotingsgelden van in totaal f 1,6 mln. noodzakelijk.

Deze gelden zijn bestemd voor:

- vooronderzoeken en communicatie rond de actie filebestrijding ruit Rotterdam (f 0,9 mln.);
- een bijdrage van f 0,4 mln. aan de ANWB in de kosten voor communicatie-campagnes en de ondersteuning van het Magazine «Reis bewust»;
- een bijdrage van f 0,3 mln. ten behoeve van de voorlichtings-campagne rondom de Nota Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 2 400                  | 2 400            |
| 1e suppletoire begroting 1996        | 345                    | 345              |
| Diversen                             | 1 600                  | 1 600            |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -169                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 4 176                  | 4 345            |

**Mobiliteit**

*Artikel 03.10 Bijdragen Openbaar Vervoer*

In de normeringsbedragen is rekening gehouden met de uitgaven voor het toegankelijker maken van het openbaar vervoer voor gehandicapten. Deze kosten zijn begrepen in de rijksbijdragen op dit artikel en worden derhalve niet meer ten laste gebracht van het onderdeel Gehandicaptenvoorzieningen op artikel 03.14. Het budget voor gehandicaptenvoorzieningen ad f 8,5 mln. wordt daarom overgeboekt.

Voor een uitgebreide toelichting op de verplichtingenmutatie ad f 897 mln. (investeringsimpuls van f 900 mln.), wordt verwezen naar de artikelgewijze toelichting bij de begroting voor 1997 onder artikel-onderdeel 03.10.07 (Kamerstukken II, 1996/1997, 25 00 hoofdstuk XII, blz. 187).

Ten behoeve van de compensatie van prijsstijgingen wordt voorts ruim f 3 mln. aan dit bijdragenartikel toegevoegd.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 1 600 776              | 1 663 652        |
| Amendement nr. 30                    | 50 000                 | 50 000           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | —                      | —                |
| Gehandicaptenvoorzieningen           | 8 500                  | 8 500            |
| Commissie de Boer                    | 897 000                |                  |
| Prijsbijstelling                     | 3 045                  | 3 045            |
| Loonbijstelling                      | 21 160                 | 21 160           |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -27 263                |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 2 553 218              | 1 746 357        |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                 | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|----------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                  | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.10.01 Bijdrage Kaderwet       | 1 038 380         | -74 500                 | -774                    | 1 065 155         | -74 500                 | 21 910                  |
| 03.10.02 Bijdrage lokaal OV      | 211 671           | 9 500                   | -430                    | 223 568           | 9 500                   | 3 653                   |
| 03.10.03 Bijdrage interlokaal OV | 387 725           | 75 000                  | 6 646                   | 411 929           | 75 000                  | 7 142                   |
| 03.10.04 NS-personen             |                   |                         |                         |                   |                         |                         |
| 03.10.05 Capaciteitsmanagement   |                   |                         |                         |                   |                         |                         |
| 03.10.06 Contractsector          | 10 000            | -10 000                 |                         | 10 000            | -10 000                 |                         |
| 03.10.07 Invest. Stad/Streek     | 3 000             |                         | 897 000                 | 3 000             |                         |                         |
| <b>Totaal</b>                    | <b>1 650 776</b>  | <b>0</b>                | <b>902 442</b>          | <b>1 713 652</b>  | <b>0</b>                | <b>32 705</b>           |

### Artikel 03.12 Kapitaalstorting vervoerbedrijven

In het kader van de verzelfstandiging van NS-Cargo zijn afspraken gemaakt ten aanzien van het bewerkstelligen van een goede financiële uitgangssituatie van NS-Cargo. Samen met de reorganisatie zal deze balansversterking een basis moeten bieden voor een toekomstig rendabel functioneren van NS-Cargo als zelfstandig spoorvervoerder.

Met NS-Cargo is ten aanzien van de finale kapitaaldotatie, die volledig in 1996 zal worden geëffektueerd, een bedrag overeengekomen van in totaal f 194 mln. De onderbouwing van deze kapitaaldotatie is onlangs separaat aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden.

#### Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 50 000                 | 50 000           |
| 1e suppletoire begroting 1996       |                        | 12 000           |
| Kapitaaldotatie NS-Cargo            | 100 000                | 100 000          |
| Ns-locomotieven                     | 32 000                 | 32 000           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 182 000                | 194 000          |

#### De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                     | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.12.01 Kap.stort. NS-Reizigersvv. | —                 | —                       | —                       |                   |                         |                         |
| 03.12.02 Kap.stort. Streekvervoer   |                   | —                       | —                       |                   |                         |                         |
| 03.12.03 Kap.stort. NS-Goederenvv.  | 50 000            |                         | 132 000                 | 50 000            | 12 000                  | 132 000                 |
| Totaal                              | 50 000            | 0                       | 132 000                 | 50 000            | 12 000                  | 132 000                 |

### Artikel 03.14 Stimulering openbaar vervoer

De (technische) overboeking van f 8,5 mln. naar artikel 03.10 is het gevolg van het feit dat de kosten voor het toegankelijker maken van het openbaar vervoer voor gehandicapten zijn begrepen in de normeringsbedragen, die via de exploitatie-bijdragen aan het openbaar vervoer ten laste van artikel 03.10 worden betaald (zie ook de toelichting onder dat artikel).

Het kastekort van f 5 mln. wordt veroorzaakt doordat een geleidelijker afbouw van de rijksbijdrage met de Openbaar Vervoer Reizigersinformatie (OVR) is afgesproken.

De aanpassing van de beide ramingen met bijna f 0,4 mln. is bestemd voor enkele projecten die in het kader van de «Sociale Veiligheid in het Openbaar Vervoer» worden uitgevoerd.

Ter compensatie van hogere uitgaven elders binnen het budget van DGV, is een tijdelijke blokkade van f 1 mln. op de kasraming bij dit artikel aangebracht.

Op de DGV uitgaven-artikelen Stimulering Openbaar Vervoer (03.14), Schone bussen (03.15) en Bedrijfsvervoer (03.16) zijn verlagingen aangebracht, die als tijdelijke kasblokkades kunnen worden beschouwd. Deze blokkades zijn aangebracht teneinde budgettaire problemen elders binnen de begroting van DGV op te kunnen lossen.

Voor deze mutaties is daarom alleen de kasraming verminderd en is een

evenredige verlaging van de verplichtingenraming buiten beschouwing gelaten.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 34 848                 | 41 956           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -1 160                 | -                |
| Overboeking naar 03.10               | -8 500                 | -8 500           |
| Reizigersinformatie                  | 25 000                 | 5 000            |
| Sociale veiligheid OV                | 380                    | 380              |
| Tijdelijke kasblokkade               |                        | -1 000           |
| Loonbijstelling                      | 236                    | 236              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -186                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 50 618                 | 38 072           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                  | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-----------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                   | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.14.01 Agressiebestrijding      | 24 056            | -290                    | 730                     | 24 056            |                         | -84                     |
| 03.14.02 Gehandicaptenbestrijding | 10 047            | -870                    | -8 800                  | 10 500            |                         | -8 800                  |
| 03.14.03 Reizigersinformatie      | 745               |                         | 25 000                  | 7 400             |                         | 5 000                   |
| Totaal                            | 34 848            | -1 160                  | 16 930                  | 41 956            | 0                       | -3 884                  |

*Artikel 03.15 Schone bussen*

De vermindering van de ramingen bij dit artikel met f 2 mln. betreft een verschuiving naar artikel 03.14 ten behoeve van de Openbaar Vervoer Reizigersinformatie.

Voornamelijk doordat de goedkeuring uit Brussel voor de regeling Schoon, Stil en Zuinig lang op zich heeft laten wachten, trad er vertraging op in de aanvang van de projecten die binnen deze regeling vallen. Hierdoor komt dit jaar f 1,1 mln. niet meer tot betaling. Om dezelfde reden ontstaat er een overschot op de verplichtingenbegroting.

Voorts is op dit artikel een tijdelijke kasblokkade van f 2,5 mln. aangebracht (zie ook de toelichting onder uitgaven-artikel 03.14).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 14 768                 | 16 008           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -3 176                 | -250             |
| Reizigersinformatie                  | -2 000                 | -2 000           |
| SSZ                                  | -1 100                 | -1 100           |
| Tijdelijke kasblokkade               |                        | -2 500           |
| Loonbijstelling                      | 185                    | 185              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -2 410                 |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 6 267                  | 10 343           |

*Artikel 03.16 Bedrijfsvervoer*

De deelnemende bedrijven kunnen maximaal twee keer per jaar (per juni en per december) deklarereren. De deklaraties moeten voorzien zijn van

een accountantsverklaring. Alleen de deklaraties van juni hebben een kaseffekt in het lopende jaar. De deklaraties per december komen in het volgende jaar tot uitbetaling. Bedrijven die er voor kiezen eenmaal per jaar te declareren kunnen dat alleen in december.

De laatste groep is aanmerkelijk groter dan was ingeschat, waardoor er naar verwachting een overschot op de kasuitgaven van f 3,9 mln. ontstaat. Hiervan kan f 1 mln. worden gebruikt voor een overboeking naar artikel 03.14 ten behoeve van de Openbaar Vervoer Reizigersinformatie (OVR).

De vermindering van de kasraming met f 1,7 mln. betreft een tijdelijke kasblokkade ter dekking van hogere uitgaven (zie ook de toelichting onder uitgaven-artikel 03.14).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 13 000                 | 10 000           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 769                  | -1 500           |
| Deklaraties                         | -2 412                 | -2 900           |
| Tijdelijke kasblokkade              |                        | -1 700           |
| Loonbijstelling                     | 116                    | 116              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 12 473                 | 4 016            |

**Artikel 03.18 Bereikbaarheidsbevorderende en mobiliteitsgeleidende maatregelen**

In het kader van het filebeleid wordt een intensivering van het vervoersmanagement in de begroting verwerkt. Dit is reeds aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal uiteengezet in de zogenoemde Tweede Filebrief (Kamerstukken II, 1995/1996, 23 958).

Hiermee wordt beoogd initiatieven van bedrijven en instellingen om de (auto)mobiliteit van hun werknemers te beheersen, te ondersteunen. De rol van de overheid is om mogelijkheden aan te dragen, kansrijke situaties op te sporen, de kennis van veranderingsmogelijkheden voor woon-werkverkeer te leveren en voorbeeldprojecten vorm te geven.

De uitgaven worden – in navolging van de lijn die is gehanteerd in de begroting voor 1997 – gefinancierd uit het Infrastructuurfonds.

Door het ministerie van Economische Zaken wordt f 1 mln. bijgedragen in de kosten van de uitvoering van het FROG-project (zie ook ontvangsten-artikel 03.18).

Het FROG-project is een onderzoek naar alternatieve vervoerwijzen, bedoeld om tussen het metro-station Rotterdam Kralingse Zoom en het kantorencomplex Rivium een onbemand elektronisch bestuurde bus (een people mover) te laten rijden. De naam van het project slaat op het bedrijf dat het technische gedeelte van het busje levert.

De bijdrage van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) in de kosten voor het «Plan van Aanpak Noordzeekanaalgebied» bedraagt ruim f 0,1 mln. en wordt naar de begroting van V&W overgeboekt. Anderzijds wordt de financiële bijdrage van V&W in de Nota Milieu en Economie ad f 0,2 mln. eveneens via een begrotingsoverheveling naar VROM geboekt.

In het kader van de kwaliteitsverbetering van het collectief vervoer heeft de ketenverbetering en dan met name de rol die de taxi-branche daarbij kan vervullen, steeds meer beleidsprioriteit gekregen.

Belangrijke voorbeelden daarvan zijn de voorgenomen introductie van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer en het Martkwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit-(MDW)trajekt taxibeleid.

Ten behoeve van taxi-experimenten worden de van de Treintaxi terug te ontvangen middelen (zie ook het gelijknamige ontvangsten artikel) ad ca.

f 2,8 mln. in 1996 en 1997 aangewend voor een bijdrage in de kosten van de zogenoemde «Schuilzuil». Daarmee realiseert Treintaxi een verdere kwaliteitsverbetering van haar produkt.

Ten behoeve van de Openbaar Vervoer Reizigersinformatie (OVR) wordt een verschuiving van f 2 mln. aangebracht naar artikel 03.14. Dit overeenkomstig de in de begroting voor 1997 gevolgde lijn.

Met RWS zijn ultimo 1995 afspraken gemaakt om een situatie te realiseren waarbij RWS, conform de beleidsmatige en budgettaire verantwoordelijkheden, de uitgaven verricht voor vaarweg (-gerelateerde) infrastructuur en DGV de stimuleringsuitgaven voor de Binnenvaart. De nu voorgestelde overboeking van ca. f 0,8 mln. naar artikel 03.40 voor de Stichting Bureau Voorlichting Binnenvaart (SBVB) en de Stichting Nederland Distributie Land (NDL) moet in dit verband worden gezien.

Voorts is, om te kunnen voldoen aan de verplichtingen jegens de bedrijfstak wegvervoer in het kader van de compensatieprojecten uit de zogeheten Strassenbenützungsgebühr (SBG), een overboeking van ca. f 3,2 mln. naar artikel 03.40 noodzakelijk. Een deel van deze uitgaven is reeds vorig jaar als betalingsverplichting vastgelegd.

Door het uitblijven van de goedkeuring uit Brussel van regelingen, waaronder die voor Shuttles en Schoon, Stil en Zuinig (beïnvloeden van de individuele automobilist tot het maken van een keuze voor milieuvriendelijk vervoer) alsmede door (taakstellende) vertragingen op met name de programma's voor Telematica en door herprioritering binnen dit artikel, zijn uit de diverse budgetten gelden vrijgevallen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 52 171                 | 52 444           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 655                  | 1 655            |
| Vervoersmanagement                  | 7 390                  | 7 200            |
| Projekt FROG                        | 1 000                  | 1 000            |
| Overboeking van VROM                | 125                    | 125              |
| Overboeking naar VROM               | -200                   | -200             |
| Taxi-experimenten                   | 2 792                  | 2 792            |
| Overboeking naar 03.14              | -2 000                 | -2 000           |
| SBG/SBVB/NDL                        | -1 324                 | -3 992           |
| Diversen                            | -3 713                 | -10 275          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 57 896                 | 48 749           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel              | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                               | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.18.01 B&M maatregelen      | 52 171            | 1 655                   | 4 070                   | 52 444            | 1 655                   | -5 350                  |
| 03.18.02 Onderzoek Rijkswegen | -                 |                         |                         | -                 |                         |                         |
| Totaal                        | 52 171            | 1 655                   | 4 070                   | 52 444            | 1 655                   | -5 350                  |

### Artikel 03.19 Bijdragen aan de NS

#### Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 462 240                | 462 240          |
| Loonbijstelling                     | 4 601                  | 4 601            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 466 841                | 466 841          |

#### De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)

| Artikelonderdeel               | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.19.01 Capaciteitsmanagement | 161 000           |                         |                         | 161 000           |                         |                         |
| 03.19.02 Overgangscontract NS  | 301 240           |                         |                         | 4 601             | 301 240                 | 4 601                   |
| Totaal                         | 462 240           | 0                       | 4 601                   | 462 240           | 0                       | 4 601                   |

### Voorwaarden scheppen

#### Artikel 03.40 Sector Stimulering Goederenvervoer

De verhoging van de ramingen ten behoeve van de Stichting Bureau Voorlichting Binnenvaart (SBVB), de Stichting Nederland Distributie Land (NDL) en Strassenbenütungsgebühr-gelden (SBG) zijn overgeboekt uit artikel 03.18. Voor een toelichting wordt naar dat artikel verwezen.

Met ingang van 1 januari 1996 is, overeenkomstig artikel 17, vierde lid van de Tijdelijke Wet Vrachtverdeling Noord-Zuid-vervoer, een commissie van onafhankelijke deskundigen ingesteld. De leden van de commissie krijgen een vergoeding naar evenredigheid van het aantal bestede dagdelen, jaarlijkse representatiekosten en overige kosten. De kosten daarvan worden op artikel 01.09 (Raden en commissies) verantwoord.

Aangezien hier al rekening mee is gehouden in de zogenoemde «Albeda» gelden die op dit artikel zijn geraamd, wordt de dekking uit dit artikel verleend.

Ten behoeve van de projecten die door DGV in Azië en Midden-en Oost Europa worden uitgevoerd (Sustainable Transport Escap, Peter de Grote Manifestatie, Seminar on Transport en Combined Transport Study Poland), wordt ruim f 0,2 mln. uit het daarvoor bestemde budget op artikel 01.03 overgeboekt.

Door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt bijna f 0,4 mln. naar de begroting van V&W overgeboekt als bijdrage in de door V&W te betalen wachtgeldkosten aan de welzijnsinstellingen schipperszorg.

De laatste mutatie betreft een verhoging van de verplichtingenraming met ca. f 2,7 mln. als gevolg van negatieve bijstellingen op in voorgaande jaren aangegane betalingsverplichtingen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                               | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-----------------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996                  | 8 582                  | 18 157           |
| Nota van wijziging (1995/1996, 24 400, nr. 7) | 500                    | 500              |
| 1e suppletoire begroting 1996                 | -1 143                 | -1 143           |
| NDL                                           | 540                    | 540              |
| SBVB                                          | 250                    | 250              |
| SBG                                           | 534                    | 3 202            |
| Commissie TWNZ                                | -150                   | -150             |
| Midden- en Oost Europa/Azië                   | 248                    | 248              |
| Overboeking SoZa                              | 390                    | 390              |
| Verplichtingenbijstelling                     | 2 679                  |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996           | 12 430                 | 21 994           |

## **04 Luchtvaartangelegenheden**

### **Algemeen**

#### *Artikel 04.01 Personeel en materieel Rijksluchtvaartdienst*

De Rijksluchtvaartdienst heeft te maken met een uitbreiding van het takenpakket. Dit uit zich met name op de werkvelden inspectie-werkzaamheden en handhavingsactiviteiten.

Om aan deze zaken uitvoering te kunnen blijven geven, is een verhoging van het personele artikelonderdeel met f 2 mln. noodzakelijk.

Verder is er sprake van hogere uitgaven (f 0,7 mln.) voor de huisvesting van de Luchtvaartinspectie. Het gaat hier om het verplaatsen van wanden en deuren, wijzigingen aan het lichtnet en met name om een huurverhoging. Deze laatste kosten worden door middel van dit wetsvoorstel naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (RGD) overgeboekt.

De toeneming van de verkoop van ICAO (International Civil Organization)-documenten en van het aantal dienstreizen ten laste van derden, ondermeer naar vliegtuigfabrieken waar controle moet plaatsvinden of de kwaliteit van de produktie aan de Nederlandse veiligheidsnormen voldoet, leiden tot hogere uitgaven van ruim f 0,2 mln. Hiertegenover staan evenredige bijdragen van derden op het overeenkomstige ontvangstenartikel.

Daarnaast worden in het kader van (de voorbereiding) van het EU-voorzitterschap van Nederland in de eerste helft van 1997 extra dienstreizen gemaakt.

Tenslotte is een drietal overboekingen van en naar andere artikelen opgenomen die per saldo nauwelijks de begrotingsraming beïnvloeden.

Eenzijds vindt er een overheveling plaats naar de uitgavenartikelen 03.01 (ten behoeve van de technische ondersteuning van het COMI-P (Computer Ondersteunend Management Informatiesysteem voor Personeelszaken) en naar 06.01 (Proeftuin Bezwaar en beroep).

Anderzijds wordt vanuit 01.04 begrotingsgeld overgeboekt inzake de RBB-contracten voor de begeleiding van het ziekteverzuim.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 37 843                 | 37 843           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -180                   | -180             |
| Personeel en materieel               | 2 000                  | 2 000            |
| Huisvesting LI                       | 700                    | 700              |
| Overboeking naar VROM                | -393                   | -393             |
| ICAO/dienstreizen                    | 220                    | 220              |
| Dienstreizen EU-voorzitterschap      | 70                     | 70               |
| Diverse overboekingen                | -18                    | -18              |
| Loonbijstelling                      | 345                    | 345              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -551                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 40 036                 | 40 587           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                     | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.01.01 Actief regulier personeel  | 28 475            | 87                      | 2 295                   | 28 475            | 87                      | 2 295                   |
| 04.01.02 Overige personele uitgaven | 825               | -87                     | 32                      | 825               | -87                     | 32                      |
| 04.01.03 Materieel                  | 8 543             | -180                    | 46                      | 8 543             | -180                    | 597                     |
| Totaal                              | 37 843            | -180                    | 2 373                   | 37 843            | -180                    | 2 924                   |

*Artikel 04.02 Bijdrage aan de KLM Luchtvaartschool (KLS)*

Uit bodemonderzoeken is gebleken dat gronden bij de hangar van de KLM Luchtvaartschool (KLS) in Eelde moeten worden gesaneerd. Bij het ondertekenen van het contract met betrekking tot de verzelfstandiging van de KLS heeft de Staat zich verplicht tot het dekken van de uitgaven van de bodemsanering.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | -                      | 1 150            |
| Bodemsanering KLS                   | 185                    | 185              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 185                    | 1 335            |

*Artikel 04.05 Aanschaf van een nieuw vliegtuig ten behoeve van de regering en van de leden van het Koninklijk Huis*

De (begrotingstechnische) mutatie van f 4,2 mln. heeft betrekking op de inruil van het oude regeringsvliegtuig.

Bij de verwerving in 1994 van het nieuwe regeringsvliegtuig, een Fokker-70 VIP, is de inruilwaarde in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het nieuwe vliegtuig. De Comptabiliteitswet schrijft evenwel voor dat beide elementen apart zichtbaar moeten worden gemaakt in de begroting (zie ook M 04.05). Het gaat derhalve niet om een verhoging van de kosten voor het nieuwe regeringsvliegtuig, maar om een juiste verwerking in de ramingen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | –                      | 5 000            |
| Inruil oud regeringsvliegtuig       | 4 212                  | 4 212            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 4 212                  | 9 212            |

**Mobiliteit**

*Artikel 04.10 Beheer en ontwikkeling luchthavens*

Op dit artikel doen zich verschillende meevallers voor; deze tellen op tot ca. f 8 mln. en kunnen als volgt worden verklaard.

– Door verschuivingen in het project Regionale Luchthavenstrategie (RELUS) en vertraging in de aanleg van de Oost-westbaan Maastricht, zal er in 1996 f 6 mln. niet tot betaling komen.

– Als gevolg van een lagere bijdrage aan het ministerie van Defensie vanwege minder verleende diensten alsmede door beter renderende regionale luchthavens, waardoor minder behoeft te worden bijgedragen in de exploitatie-tekorten, doet zich een meevaller voor van f 1,2 mln.

– Dit jaar komen niet alle opdrachten in het kader van het project Toekomstige Nederlandse Luchtvaart Infrastructuur (TNLI) tot betaling (ca. f 0,4 mln.). Daarnaast is er sprake van langer durende discussies omtrent de integrale beleidsontwikkeling van de regionale en kleine luchtvaartterreinen (f 0,4 mln.).

Met betrekking tot de opgenomen kosten van f 0,9 mln. ten behoeve van bomopsporingsactiviteiten rond Schiphol, geldt tussen de N.V. Luchthaven Schiphol en het Rijk de afspraak dat de kosten ten laste van het Rijk komen.

Het Kabinet heeft besloten tot een aanvullende bijdrage van de ministeries van Verkeer en Waterstaat en Economische Zaken in de aanleg van de Oost-westbaan Maastricht van in totaal f 30 mln. De verwachting is dat hiervan ca. f 6,8 mln. aan verplichtingen reeds dit jaar zal worden vastgelegd. Het verschil tussen beide genoemde bedragen is in de meerjaren begroting vanaf 1997 opgenomen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                           | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996              | 48 178                 | 18 228           |
| 1e suppletoire begroting 1996             | 750                    | 750              |
| Bomopsporing Schiphol                     | 915                    | 915              |
| Lagere bijdrage Defensie                  | –1 210                 | –1 210           |
| Opdrachten TNLI/reg.en kleine luchthavens | –350                   | –800             |
| Relus/Oost-westbaan Maastricht            | –6 000                 | –6 000           |
| Oost-westbaan                             | 6 798                  |                  |
| Loonbijstelling                           | 113                    | 113              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996       | 49 194                 | 11 996           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                   | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                    | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.10.01 Ontw. infra luchth.       | 36 000            | 750                     | 100                     | 6 000             | 750                     | -6 000                  |
| 04.10.02 Expl. luchthavens         | 6 404             |                         | 109                     | 6 404             |                         | -182                    |
| 04.10.03 Aanwijzing luchthavens    | 2 774             |                         | -343                    | 2 824             |                         |                         |
| 04.10.06 Struct. Schema Burg. Lvt. | 3 000             |                         | 400                     | 3 000             |                         | -800                    |
| Totaal                             | 48 178            | 750                     | 266                     | 18 228            | 750                     | -6 982                  |

**Artikel 04.11 Zonering in het kader van de Luchtvaartwet**

Door middel van de eerste suppletoire begroting over 1996 is de Kamer reeds geïnformeerd over de vertraging die is ontstaan bij de start van de uitvoering van de tweede fase geluidsisolatie Schiphol.

De nu opgenomen verlaging betreft een nadere bijstelling naar aanleiding van meer recente inzichten.

Om de uitgaven ten behoeve van de tweede fase inzichtelijker te maken, is een nieuw onderdeel (05) ingevoerd en wordt de verplichtingen- en kasraming daarnaar overgeboekt.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 59 390                 | 59 390           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -32 000                | -32 000          |
| Isolatie schiphol                   | -16 440                | -12 900          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 10 950                 | 14 490           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                     | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.11.01 Isolatie Schiphol          | 59 040            | -32 000                 | -26 339                 | 59 040            | -32 000                 | -18 500                 |
| 04.11.02 Isolatie regio             | -                 |                         |                         | -                 |                         |                         |
| 04.11.03 Isolatie Maastricht        | -                 |                         |                         | -                 |                         |                         |
| 04.11.04 Ruimtelijke maatregelen    | 350               |                         |                         | 350               |                         |                         |
| 04.11.05 Isolatie Schiphol (fase 2) |                   |                         | 9 899                   |                   |                         | 5 600                   |
| Totaal                              | 59 390            | -32 000                 | -16 440                 | 59 390            | -32 000                 | -12 900                 |

**Veiligheid in verkeer en vervoer****Artikel 04.20 Veiligheid en toezicht op het gebied van de luchtvaart**

De verhoging met f 0,3 mln. wordt voor ca. de helft verklaard door uitgaven ten behoeve van de Veiligheids Advies Commissie Schiphol (VACS). De commissie is in 1995 ingesteld en houdt zich bezig met het volgen van en rapporteren over veiligheidsaspecten rond Schiphol.

Voor de andere helft gaat het om uitgaven voor de milieu-commissies ex artikel 28 van de Luchtvaartwet. De stijging van de kosten van de verschillende milieucommissies – voor de nationale en regionale luchthavens – houdt verband met een toeneming van het aantal commissies en de daarmee samenhangende werkdruk.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 5 848                  | 5 848            |
| VACS/Milieu commissie                | 271                    | 321              |
| Loonbijstelling                      | 20                     | 20               |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -50                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 6 089                  | 6 189            |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.20.01 Luchtvaartinspectie    | 1 965             |                         |                         | 1 965             |                         |                         |
| 04.20.02 Bijdragen/vergoedingen | 3 883             |                         | 241                     | 3 883             |                         | 341                     |
| Totaal                          | 5 848             | 0                       | 241                     | 5 848             | 0                       | 341                     |

*Artikel 04.21 Bijdrage aan ZBO Luchtverkeersbeveiliging*

Vòòr de verzelfstandiging van de Luchtverkeersbeveiliging (LVB) per 1 januari 1993, nam de Rijksgebouwendienst (RGD) de huur van de LVB-gebouwen op de luchthaven Eelde voor haar rekening (ca. f 1,2 mln. op jaarbasis).

Met de verzelfstandiging van de LVB is getracht het huurcontract aan de LVB over te dragen. Dit is door de LVB geweigerd omdat de te betalen huur ver uit zou gaan boven hetgeen redelijkerwijs aan huur in rekening zou moeten worden gebracht.

Het huurcontract is vervolgens overgedragen aan én geaccepteerd door Verkeer en Waterstaat, zodat de feitelijke betalingsverplichting bij het ministerie (i.c. de Rijksluchtvaartdienst/RLD) kwam te liggen. Vanaf 1993 heeft de RLD zorggedragen voor de betaalbaarstelling van de huur, zonder dat hiervoor gelden beschikbaar waren in de begroting; jaarlijks is compensatie gevonden in de begrotingsuitvoering.

Inmiddels is op basis van een taxatierapport van een onafhankelijke taxateur berekend dat een reële huurwaarde voor de LVB-opstallen ca. f 0,4 mln. (exclusief BTW) zou bedragen.

De geschetste financiële en bestuurlijke impasse kan nu worden opgelost door middel van een afkoopconstructie (ca. f 7,1 mln.). Hiermee wordt bereikt dat tussen de LVB en Eelde een huurcontract kan worden afgesloten (ca. f 0,4 mln. per jaar), waardoor tevens de oneigenlijke positie die het ministerie inneemt kan worden vermeden.

Verder worden hogere uitgaven aangevraagd om de vervanging van de radar op Eelde mogelijk te maken.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 30 741                 | 31 341           |
| Afkoop huur Eelde                    | 7 142                  | 7 142            |
| Radar Eelde                          | 582                    | 582              |
| Loonbijstelling                      | 285                    | 285              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -4 554                 |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 34 196                 | 39 350           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel               | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.21.04 Regionale velden      | 25 641            |                         | 3 501                   | 26 241            |                         | 8 055                   |
| 04.21.05 Vrijgestelde vluchten | 5 100             |                         | -46                     | 5 100             |                         | -46                     |
| Totaal                         | 30 741            | 0                       | 3 455                   | 31 341            | 0                       | 8 009                   |

**Voorwaarden scheppen***Artikel 04.31 Onderzoek en ontwikkeling*

Op voorstel van het ministerie van Economische Zaken (EZ) is besloten om f 2 mln. ter beschikking van het Nationaal Lucht- en Ruimtevaart-laboratorium (NLR) te stellen. Dit ten behoeve van de co-financiering van projecten in het kader van het 4e EU-kaderprogramma (Air Traffic Management); het betreft onder andere onderzoeken op het gebied van aërodynamica, akoestiek, uitrustingen en materialen en constructies van voortstuwingsystemen.

Naar aanleiding van de ontwikkelingen rond Fokker is onder leiding van EZ een strategische studie naar de toekomst van het luchtvaartcluster gaande. Getracht wordt te komen tot een herbezinning ten aanzien van de toekomst van het luchtvaartcluster. Dit zowel om redenen van veiligheid en defensie als vanuit industriële- en luchtvaartpolitieke motieven.

Deze studie zal ongeveer f 1,5 mln. kosten; het aandeel van Verkeer en Waterstaat is in dit wetsvoorstel opgenomen.

Tot slot wordt vermeld dat vanuit artikel 01.03 Algemene beleids-aangelegenheden f 0,8 mln. wordt overgeboekt ten behoeve van door de RLD uitgevoerde projecten in Azië en Midden- en Oost Europa.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                       | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|---------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996          | 60 601                 | 65 031           |
| 1e suppletoire begroting 1996         | -2 763                 |                  |
| Onderzoek NLR                         | 1 979                  | 1 979            |
| Overboeking naar EZ                   | -431                   | -431             |
| Projecten Midden- en Oost Europa/Azië | 885                    | 885              |
| Loonbijstelling                       | 546                    | 546              |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996  | 1 774                  |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996   | 62 591                 | 68 010           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel              | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                               | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.31.01 Opdrachten NLR/NLRGC | 3 165             |                         | 1 791                   | 3 165             |                         | 1 985                   |
| 04.31.02 Exploitatie NLR      | 38 387            |                         | 21                      | 38 387            |                         | 21                      |
| 04.31.03 Inv. NLR en ETW      | 14 620            |                         |                         | 19 050            |                         |                         |
| 04.31.04 Onderzoek luchtvaart | 4 269             | -2 763                  | 2 853                   | 4 269             |                         | 885                     |
| 04.31.05 Onderzoek PMMS       | 160               |                         | 88                      | 160               |                         | 88                      |
| Totaal                        | 60 601            | -2 763                  | 4 753                   | 65 031            | 0                       | 2 979                   |

## 05 Zeescheepvaart en maritieme aangelegenheden

### Algemeen

#### *Artikel 05.01 Personeel en materieel Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken*

Per saldo wordt de uitgavenraming door middel van deze begrotingswijziging met bijna f 1,3 mln. verhoogd. Wat betreft de oorzaken hiervan, geldt in de eerste plaats dat er sprake is van enkele niet geraamde uitgavenposten.

Zo was met de aanschaf van circa 25 persoonsgebonden rijksauto's (f 1 mln.) – die met name door medewerkers van de Scheepvaartinspectie zullen worden gebruikt – geen rekening gehouden.

Ook de vervanging van een total-loss gereden bedrijfswagen kon niet worden voorzien. Deze kosten kunnen evenwel worden gedekt door de uitkering van de verzekering daarvoor aan te wenden.

In de tweede plaats vinden er verschillende overboekingen plaats van en naar dit artikel, voornamelijk ten behoeve van een juiste begrotingsbelasting.

Het gaat om verschuivingen vanuit dit artikel naar de uitgavenartikelen 01.01 (reorganisatie van de facilitaire diensten DGSM), 03.01 (Computer Ondersteunend Management Informatiesysteem voor Personeelszaken), 05.02 (voor de opleidingen, lease en het onderhoud met betrekking tot FAIS) en 06.01 voor het project bezwaar en beroep. Voor een meer uitvoerige toelichting wordt korthedshalve verwezen naar het gestelde onder de betreffende artikelen.

Aan de andere kant wordt er begrotingsgeld overgeheveld vanuit 01.01 omdat per 1 juli 1996 een deel van de facilitaire dienstverlening (pand Vuurtorenweg) door de directie Facilitaire Zaken is overgedragen aan de Vaarwegmarkeringsdienst.

Verder geldt dat door het ministerie van Binnenlandse Zaken begrotingsgeld is toegevoegd aan de begroting van Verkeer en Waterstaat inzake de RBB-contracten (begeleiding van het ziekteverzuim). Dit bedrag is in eerste instantie geheel geparkeerd op artikel 01.04; nu vindt de toedeling aan de juiste artikelen plaats.

Tot slot wordt het aanvankelijk aan artikel 05.21 toegevoegde reorganisatiebudget voor ontwikkeling, begeleiding, en effectuering van de reorganisatie van de Scheepvaartinspectie, overgeheveld naar dit artikel; bij nadere beschouwing is gebleken dat het uitsluitend om inhuur van externen gaat.

#### **Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 58 321                 | 58 321           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -1 461                 | -1 261           |
| Aanschaf auto's                      | 1 029                  | 1 029            |
| Diverse overboekingen                | -568                   | -568             |
| Overboeking reorganisatiebudget      | 250                    | 250              |
| Loonbijstelling                      | 578                    | 578              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -29                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 58 120                 | 58 349           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen |                      |                      | Uitgaven       |                      |                      |
|-------------------------------------|----------------|----------------------|----------------------|----------------|----------------------|----------------------|
|                                     | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 |
| 05.01.01 Actief regulier personeel  | 47 693         | -25                  | -105                 | 47 693         | 175                  | -305                 |
| 05.01.02 Overige personele uitgaven | 2 429          | -175                 | 337                  | 2 429          | -175                 | 515                  |
| 05.01.03 Materieel                  | 8 199          | -1 261               | 1 028                | 8 199          | -1 261               | 1 079                |
| Totaal                              | 58 321         | -1 461               | 1 260                | 58 321         | -1 261               | 1 289                |

**Artikel 05.02 Informatievoorziening**

Met de toevoeging van f 0,8 mln. kan een aanvang worden gemaakt met het vervangen van een deel van de hardware ten behoeve van het technisch op het juiste niveau houden van de werkplekken.

Via de eerste suppletoire begroting zijn gelden uit het centrale automatiseringsbudget op artikel 01.03 voor de opleidingen, lease en het onderhoud met betrekking tot het Financieel Administratief Informatie Systeem (FAIS), toegevoegd aan artikel 05.01. Deze gelden blijken echter ten laste van dit artikel te moeten worden verantwoord.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen 1996 | Uitgaven 1996 |
|--------------------------------------|---------------------|---------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 5 342               | 5 551         |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -678                |               |
| Vervanging hardware                  | 1 427               | 823           |
| Automatisering                       | 59                  | 59            |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996 | 268                 |               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 6 418               | 6 433         |

**Artikel 05.03 Onderzoek en ontwikkeling**

De uitgavenverhoging op dit artikel wordt voor bijna f 0,3 mln. verklaard door de uitgaven die gemoeid zijn met de evaluatie door de commissie Frissen van de Loodsenwet en de Scheepvaartverkeerswet.

De resterende f 0,1 mln. is benodigd voor een in het kader van het vierde kaderprogramma van de EG uitgevoerd onderzoek naar het terugdringen van het menselijk falen. Hiertoe is een driejarig contract afgesloten, wat tevens de hogere verplichtingenbijstelling verklaart.

Tenslotte wordt, om enkele onderzoeken (projecten Bagger (Zorgsystemen) en de Nederlandse Investerings Bank-Korte Markt Studie) reeds dit jaar als betalingsverplichting te kunnen vastleggen, een verschuiving in de verplichtingenramingen voor 1996-1998 aangebracht.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen 1996 | Uitgaven 1996 |
|-------------------------------------|---------------------|---------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 1 797               | 1 797         |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -257                |               |
| Diversen                            | 600                 | 360           |
| Verplichtingenverschuiving          | -220                |               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 920               | 2 157         |

#### *Artikel 05.04 Voorlichtingsuitgaven*

De verplichtingenbijstelling is vrijwel geheel het gevolg van een meerjarige toezegging in de medefinanciering van het projekt Ecomare. Dit ten behoeve van de uitbreiding van het centrum voor de Wadden en de Noordzee op Texel.

Ecomare stelt zich ten doel een bijdrage te leveren aan het behoud van de natuur en de cultuur in het Waddengebied en de Noordzee.

##### **Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 350                    | 350              |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -25                    |                  |
| Ecomare                             | 275                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 600                    | 350              |

#### **Mobiliteit**

##### *Artikel 05.10 Verkeersregeling zeescheepvaart*

De verhoging heeft voornamelijk betrekking op de medefinanciering van het Rijk in de mid-life conversie van het verkeersbegeleidend systeem in Rotterdam.

Opgemerkt wordt dat de afspraken tussen het Rijk en de gemeente Rotterdam zijn gewijzigd, waardoor het Rijk niet langer – conform het in 1988 gesloten convenant Scheepvaartverkeer Rotterdam – voor 2/3 bijdraagt in de voor de conversie gemaakte kosten. Door overheveling van een jaarlijks bedrag naar Rotterdam (via het Gemeentefonds) kan deze bewerkelijke en in de uitvoering complexe afspraak achterwege blijven.

Met ingang van 1997 kan deze overheveling worden uitgevoerd; met de thans voorgestelde mutatie kan de voor 1996 benodigde bijdrage worden uitgekeerd.

##### **Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 14 547                 | 24 181           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 129                  | 1 740            |
| Midlife-conversie                   | 8 779                  | 4 014            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 24 455                 | 29 935           |

##### *Artikel 05.11 Vaarwegmarkeringsdienst*

Door een wijziging in de bedrijfsvoering bij de Vaarwegmarkeringsdienst, is een grotere voorraad boeien noodzakelijk. Hierdoor zal het onderhoud en de bewerking van boeien op de wal, minder frequent hoeven plaats te vinden.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 15 446                 | 16 246           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -940                   | -940             |
| Voorraad boeien                      | 1 000                  | 1 000            |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996 | 255                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 15 761                 | 16 306           |

**Veiligheid in verkeer en vervoer**

*Artikel 05.20 Veiligheid en milieu*

De relatief beperkte bijstelling van de verplichtingenraming op dit artikel betreft het saldo van aanpassingen naar aanleiding van de realisatie over 1995 en mutaties in het kader van de actualisering (negatieve bijstellingen) van het verplichtingenbestand.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 4 234                  | 4 316            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -200                   | -200             |
| Verplichtingenbijstelling           | -178                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 3 856                  | 4 116            |

*Artikel 05.21 Scheepvaartinspectie*

Voorgesteld wordt om de op dit artikel geraamde uitgaven voor de ontwikkeling, begeleiding en effectuering van de reorganisatie van de scheepvaartinspectie over te boeken naar uitgavenartikel 05.01.

Aangezien is gebleken dat het uitsluitend om de inhuur van externen gaat, moet de verantwoording onder de apparaatskosten plaatsvinden.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 1 069                  | 1 069            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 400                    | 400              |
| Overboeking naar 05.01              | -250                   | -250             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 219                  | 1 219            |

**Voorwaarden scheppen**

*Artikel 05.30 Maritieme politiek*

De verhoging met ca. f 0,6 mln. heeft betrekking op het project Masterclass Litouwen. Dit project dient ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van de maritieme sector in het voormalig Oostblok en betreft meer specifiek de overdracht van informatie op het gebied van internationale scheepvaart en management.

Vanuit uitgavenartikel 01.03 worden verder gelden beschikbaar gesteld voor projecten die onder verantwoordelijkheid van DGSM in Azië worden

uitgevoerd. In dit geval gaat het om het projekt Working group support Djakarta Lloyd in Indonesië.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 1 644                  | 1 999            |
| 1e suppletoire begroting 1996        | 1 154                  | 1 343            |
| Masterclass Litouwen                 | 651                    | 591              |
| Projekt Azië                         | 86                     | 86               |
| Verplichtingenverschuiving 1995-1996 | 997                    |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 4 532                  | 4 019            |

**Artikel 05.31 Stimulering Zeescheepvaartsector**

Door vertraging bij de start van de uitvoering van het nieuwe zeescheepvaartbeleid, zal er op het programma 1996 waarschijnlijk een overschot ontstaan van f 1,7 mln. Dit voornamelijk door het grotere tijdsbeslag dat de verwerking van de bezwaarschriften tegen de WSZ (Wet Stimulering Zeescheepvaart)-toekenningsprocedures vergt.

De overboeking naar de begroting van het ministerie van Economische Zaken van bijna f 2,7 mln. heeft betrekking op een bijdrage van Verkeer en Waterstaat in de apparaatskosten van Senter en het Nederlands Instituut voor het Maritiem Onderzoek (NIM), in een missie-subsidie aan MIC/TU Delft en in de subsidieregeling inzake Maritiem Onderzoek.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 12 933                 | 21 540           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -1 612                 | 5 123            |
| WSZ toekenningsprocedure             | -1 707                 | -1 728           |
| Overboeking naar ministerie EZ       | -2 696                 | -2 696           |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -117                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 6 801                  | 22 239           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 05.31.01 Steunverlening zeesch. | 7 141             | -372                    | -1 779                  | 15 748            | 6 408                   | -1 800                  |
| 05.31.02 Stim. kennisinfrastr.  | 5 792             | -1 240                  | -2 741                  | 5 792             | -1 285                  | -2 624                  |
| Totaal                          | 12 933            | -1 612                  | -4 520                  | 21 540            | 5 123                   | -4 424                  |

**06 Telecommunicatie en postzaken**

**Algemeen**

**Artikel 06.01 Personeel en materieel Hoofddirectie Telecommunicatie en Post**

Voorgesteld wordt de uitgavenraming bij dit artikel per saldo met ca.

f 2,4 mln. opwaarts bij stellen. Aan deze verhoging liggen verschillende oorzaken ten grondslag.

Allereerst geldt dat de HDTP te maken heeft met een aantal zaken die het kenmerk hebben dat ze complex zijn, nieuw als beleidsfenomeen en binnen een bepaalde termijn gerealiseerd moeten worden. Dit laatste vaak door Europese besluitvorming. Het gaat dit jaar bijvoorbeeld om de projecten Wet op de Telecommunicatievoorzieningen, vergunningverlening Interimwet-toets en het Europees voorzitterschap.

Om deze doelen ook daadwerkelijk te kunnen realiseren is er, naast eigen mankracht, extra geld nodig voor inhuur en uitbesteding. In totaal gaat het in 1996 om f 1,8 mln., waarvan f 1,4 mln. op dit artikel zal worden verantwoord; het resterende bedrag wordt aangevraagd op uitgaven-artikel 06.10.

Met betrekking tot het Pan-Europese semafoonstelsel ERMES is per 1 januari 1996 een tenderprocedure gestart, waarop medio 1996 twee ERMES-vergunningen zijn afgegeven. DCS1800 is een stelsel dat grote gelijkenis vertoont met GSM; het grootste verschil is de gebruikte frequentieband. De uitvoeringskosten van de ERMES-tender en veiling DCS1800 worden volledig doorberekend aan de vergunninghouders.

Naar huidige inzichten zullen de uitgaven f 0,2 mln. hoger uitkomen dan het hiervoor in de begroting geraamde bedrag.

De directie Toezicht Netwerken en Diensten (TND) verzorgt toezichthoudende taken op de telecommunicatie- en postmarkt. Naar blijkt is bij de instelling van TND uitgegaan van een te lage raming voor materiële uitgaven. De huidige mutatie van bijna f 0,9 mln. betreft een aanpassing van dit budget; de bijstellingen in latere jaren zijn reeds verwerkt in de begroting 1997.

Verder zijn er bij de HDTP (als proef) juristen aangesteld die bezwaar- en beroepschriften op personeelsgebied voor geheel Verkeer en Waterstaat afhandelen. De uitgaven hiervoor (f 0,5 mln.) worden op dit artikel verantwoord. Eind 1996 zal worden gezien of de afhandeling hiervan centraal bij de HDTP blijft of dat dit mogelijk bij de diensten zal worden neergelegd.

Door het ministerie van Binnenlandse Zaken is begrotingsgeld toegevoegd aan de begroting van Verkeer en Waterstaat inzake de RBB-contracten (begeleiding van het ziekteverzuim). Dit bedrag is in eerste instantie geheel geparkeerd op U 01.04; nu vindt de toedeling aan de juiste artikelen plaats. Een laatste verhoging betreft een overboeking vanuit 01.03 voor projecten die de HDTP in Midden- en Oost Europa uitvoert.

Tegenover deze uitgavenverhogingen staan de volgende verlagingen.

Er wordt f 0,8 mln. (via artikel 06.02) overgeboekt naar de agentschapsbegroting van de Rijksdienst voor Radiocommunicatie (RDR). Het gaat om een personeelsafrekening uit 1995, wat leidt tot een correctie op de openingsbalans.

Ten behoeve van de personele ondersteuning van het COMI-P (Computer Ondersteunend Management Informatiesysteem voor Personeelszaken), dat door DGV wordt uitgevoerd, wordt begrotingsgeld naar uitgavenartikel 03.01 overgeboekt.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 20 233                 | 20 233           |
| 1e suppletoire begroting 1996        | 372                    | 372              |
| Diverse projecten                    | 1 370                  | 1 370            |
| ERMES/DCS1800                        | 200                    | 200              |
| Toezicht TND                         | 888                    | 888              |
| Proeftuin Bezwaar en beroep          | 527                    | 527              |
| RBB contracten                       | 14                     | 14               |
| Midden- en Oost Europa               | 150                    | 150              |
| Bijdrage agentschap RDR              | -803                   | -803             |
| Comi-P                               | -7                     | -7               |
| Loonbijstelling                      | 100                    | 100              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -437                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 22 607                 | 23 044           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|----------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 06.01.01 Actief regulier personeel     | 11 687            | 110                     | -404                    | 11 687            | 110                     | -354                    |
| 06.01.02 Overige personele<br>uitgaven | 730               | -110                    | 107                     | 730               | -110                    | 110                     |
| 06.01.03 Materieel                     | 7 816             | 372                     | 2 299                   | 7 816             | 372                     | 2 683                   |
| Totaal                                 | 20 233            | 372                     | 2 002                   | 20 233            | 372                     | 2 439                   |

*Artikel 06.02 Bijdrage aan het agentschap Rijksdienst voor de  
Radiocommunicatie*

Op dit artikel zijn de bijdragen van het departement aan het agentschap RDR opgenomen.

De volgende twee zaken leiden tot een aanpassing van de raming met f 4,9 mln.:

- Ter uitvoering van enkele uitspraken van het College van Beroep voor het bedrijfsleven, is besloten om een FM-frequentie toe te wijzen aan twee commerciële omroepen. Hierdoor moest een aantal maatregelen worden genomen, die kosten met zich mee hebben gebracht (f 4,1 mln.). Hiertegenover staan opbrengsten uit de biedingen van de twee omroepen (zie ook ontvangstenartikel 06.02);
- Een personeelsafrekening uit 1995, wat leidt tot een correctie op de openningsbalans van de RDR.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | -                      | -                |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 10 000                 | 10 000           |
| Frequenties                         | 4 100                  | 4 100            |
| Correctie 1995                      | 803                    | 803              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 14 903                 | 14 903           |

## Voorwaarden scheppen

### Artikel 06.10 Telecommunicatie en Post

Onder verwijzing naar het gestelde onder uitgavenartikel 06.01, worden hogere uitgaven aangevraagd van f 0,4 mln. voor het project Introductie van het veilinginstrument.

#### Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 6 499                  | 6 499            |
| 1e suppletoire begroting 1996        | -568                   | -568             |
| Introductie veilinginstrument        | 400                    | 400              |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -210                   |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 6 121                  | 6 331            |

#### De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)

| Artikelonderdeel                     | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                      | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 06.10.01 Specifieke uitgaven         | 1 551             |                         | 211                     | 1 551             |                         | 400                     |
| 06.10.02 Bijdragen int. organisaties | 4 380             |                         | -21                     | 4 380             |                         |                         |
| 06.10.03 Automatisering              | 568               | -568                    |                         | 568               | -568                    |                         |
| Totaal                               | 6 499             | -568                    | 190                     | 6 499             | -568                    | 400                     |

### Artikel 06.11 Herplaatsing aandelen KPN

In 1995 heeft de verkoop van de tweede tranche van het aandelenpakket in KPN plaatsgevonden. De hiermee gemoeide verkooponafhankelijke uitgaven (met name juridische-, PR- en financiële adviseurs) bedroegen f 4,3 mln. Deze kosten zijn geheel in 1995 als betalingsverplichting vastgelegd (zie slotwet over 1995); de uitgaven zijn voor f 0,2 mln. over de jaargrens met 1996 «gelopen».

#### Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | -                      | Memorie          |
| Afrekening 1995                     |                        | 174              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 0                      | 174              |

## 07 Meteorologische aangelegenheden

### Algemeen

#### Artikel 07.01 Personeel en materieel Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut

Door middel van de eerste begrotingswijziging over 1996 zijn de uitgaven en verplichtingen, die samenhangen met de voorfinanciering door Verkeer en Waterstaat van de nieuwbouw van het KNMI, overge-

boekt naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (RGD).

Doordat de RGD heeft aangegeven dat zij deze gelden dit jaar niet nodig heeft, is afgesproken de overboeking door middel van dit wetsvoorstel terug te draaien.

Deze gelden zijn nu ingezet om problematiek elders binnen de begroting van Verkeer en Waterstaat op te lossen.

De eveneens in het kader van de nieuwbouw opgenomen verhoging van ca. f 0,4 mln. hangt ondermeer samen met de verplaatsing en de bekabeling van een onderzoekslocatie; doordat de oude locatie niet meer veilig genoeg is voor personeel en computers, is een aantal mensen en apparatuur tijdelijk elders gehuisvest.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 9 200                  | 9 200            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -9 152                 | -9 152           |
| Overboeking van VROM                | 9 152                  | 9 152            |
| Ten behoeve van compensatie         | -9 200                 | -9 200           |
| Inrichtings- en verhuiskosten       | 395                    | 395              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 395                    | 395              |

*Artikel 07.04 Bijdragen internationale organisaties*

In de slotwet over 1995 is aangegeven dat de contributie aan de Wereld Meteorologische Organisatie over 1996 reeds dat jaar als betalingsverplichting is vastgelegd. Reden om de verplichtingenraming nu neerwaarts bij te stellen.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|--------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | 1 778                  | 1 778            |
| Verplichtingenverschuiving 1996-1995 | -1 385                 |                  |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 393                    | 1 778            |

*Artikel 07.05 Bijdragen aan het agentschap KNMI*

De opwaartse aanpassing van dit bijdrage-artikel met ruim f 0,9 mln. kan als volgt worden gespecificeerd:

- 36-urige werkweek (f 0,4 mln.);

Per 1 januari 1997 zal worden gewerkt met een 36-urige werkweek. In 1996 worden in dit kader al kosten gemaakt om mensen op te leiden voor de full-continuediensten (herbezetting).

- (Aanvullende) loonbijstelling (ca. f 0,5 mln.);
- RBB-contract; arbeidsomstandigheden (ca. f 0,1 mln.).

Voor een meer uitvoerige toelichting hierbij wordt korthedshalve verwezen naar het gestelde onder uitgavenartikel 01.04.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 51 657                 | 51 657           |
| Diversen                            | 944                    | 944              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 52 601                 | 52 601           |

**08 Rijksdienst voor het Wegverkeer**

**Algemeen**

Voor de toelichting op de onder de uitgaven-artikelen van de RDW opgenomen over-/afboekingen, wordt verwezen naar het algemene deel van de memorie van toelichting alsmede naar bijlage 1.

*Artikel 08.01 Personeel en materieel Rijksdienst voor het Wegverkeer*

Het personeel bij de RDW is per 1 juli 1996 bij Verkeer en Waterstaat uit dienst getreden en heeft bij de oude werkgever (Verkeer en Waterstaat) nog aanspraak op uitbetaling van de vakantietoeslag over de maand juni 1996 en een vergoeding voor de niet opgenomen verlofdagen.

De vakantietoeslag bedraagt ca. f 0,4 mln. en de afkoop van de verlofdagen wordt geraamd op ca. f 2,4 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 101 292                | 101 292          |
| 1e suppletoire begroting 1996       |                        | 2 200            |
| Vakantietoeslag                     | 403                    | 403              |
| Afkoop verlofdagen                  | 2 367                  | 2 367            |
| Over-/afboeking tbv. exploitatie    | -47 848                | -46 509          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 56 214                 | 59 753           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                    | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                     | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 08.01.01 Actief regulier personeel  | 76 269            | 191                     | -31 190                 | 76 269            | 191                     | -30 964                 |
| 08.01.02 Overige personele uitgaven | 2 906             | -191                    | -400                    | 2 906             | -191                    | 993                     |
| 08.01.03 Materieel                  | 22 117            |                         | -13 488                 | 22 117            | 2 200                   | -13 768                 |
| Totaal                              | 101 292           | 0                       | -45 078                 | 101 292           | 2 200                   | -43 739                 |

*Artikel 08.02 Bijdragen en vergoedingen verband houdende met de verzelfstandiging van de Rijksdienst voor het Wegverkeer*

Voorgesteld wordt dit artikel in de begroting in te voegen om de bijdrage van Verkeer en Waterstaat in het eigen vermogen van de RDW alsmede de exploitatiekosten voor de tweede helft van 1996 te kunnen verantwoorden (zie ook het algemene deel van de memorie van toelichting en de bijlage bij dit wetsvoorstel).

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Bijdrage eigen vermogen RDW         | 20 000                 | 20 000           |
| Exploitatie 2e halfjaar 1996        | 46 921                 | 46 921           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 66 921                 | 66 921           |

**Veiligheid in verkeer en vervoer**

*Artikel 08.10 Keuringen en toezicht motorvoertuigen*

Voor uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de renovatie en uitbreiding van het kantoorgedeelte van het Testcentrum in Lelystad en de verlenging van 17 putten in 12 keuringsstations, is in totaal ruim f 6,2 mln. naar de begroting van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (RGD) overgeboekt.

Het aandeel van de RDW in de terugboeking van VROM van de niet in 1996 benodigde begrotingsgelden (zie ook de toelichting onder artikel 01.01) bedraagt ca. f 0,3 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 15 774                 | 15 844           |
| 1e suppletoire begroting 1996       |                        | 770              |
| Overboeking naar VROM               | -6 227                 | -6 227           |
| Aandeel RDW terugboeking VROM       | 260                    | 260              |
| Over-/afboeking tbv. exploitatie    | -7 326                 | -7 107           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 2 481                  | 3 540            |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel   | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|--------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                    | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 08.10.01 Keuringen | 12 021            |                         | -10 662                 | 12 091            | 770                     | -10 448                 |
| 08.10.02 Toezicht  | 3 753             |                         | -2 631                  | 3 753             |                         | -2 626                  |
| Totaal             | 15 774            | 0                       | -13 293                 | 15 844            | 770                     | -13 074                 |

**Voorwaarden scheppen**

*Artikel 08.20 Informatie motorvoertuigen en rijbewijzen*

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting  
(x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 69 530                 | 42 839           |
| 1e suppletoire begroting 1996       |                        | 4 800            |
| Over-/afboeking tbv. exploitatie    | -62 669                | -31 126          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 6 861                  | 16 513           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                  | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|-----------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                   | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 08.20.01 Operationele kosten reg. | 68 904            |                         | -62 753                 | 42 213            | 4 800                   | -31 357                 |
| 08.20.02 Overige uitgaven         | 626               |                         | 84                      | 626               |                         | 231                     |
| Totaal                            | 69 530            | 0                       | -62 669                 | 42 839            | 4 800                   | -31 126                 |

*Artikel 08.21 Afgifte documenten door de Rijksdienst voor het Wegverkeer en de KPN*

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Verplichtingen<br>1996 | Uitgaven<br>1996 |
|-------------------------------------|------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 47 839                 | 72 930           |
| Over-/afboeking tbv. exploitatie    | -45 006                | -42 027          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 2 833                  | 30 903           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                | Verplichtingen    |                         |                         | Uitgaven          |                         |                         |
|---------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------------|
|                                 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 | Begroting<br>1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 08.21.01 Afgifte documenten RDW | 18 304            |                         | -16 275                 | 15 061            |                         | -11 313                 |
| 08.21.02 Afgifte documenten KPN | 28 521            |                         | -27 841                 | 56 855            |                         | -29 862                 |
| 08.21.03 Overige documenten     | 1 014             |                         | -890                    | 1 014             |                         | -852                    |
| Totaal                          | 47 839            | 0                       | -45 006                 | 72 930            | 0                       | -42 027                 |

**Wetsartikel 2 (Ontvangsten)****01 Algemene departementale aangelegenheden****Algemeen***Artikel 01.01 Personeel en materieel Centrale Diensten*

Door het ministerie van Binnenlandse Zaken worden aan de voormalige medewerkers van de Luchtverkeersbeveiliging (LVB) diverse ontslag-uitkeringen verstrekt en bij Verkeer en Waterstaat in rekening gebracht (uitgavenartikel 01.02 Post-actieven). Vervolgens worden deze uitgaven weer aan de LVB doorberekend.

De van de LVB terug te vorderen uitkeringen over 1995 bedragen in totaal ca. f 3,5 mln. en worden ten gunste van dit artikel verantwoord.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 958              |
| Ontslaguitkeringen LVB              | 3 464            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 4 422            |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                            | Ontvangsten    |                         |                         |
|---------------------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                             | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 01.01.01 Actief regulier personeel          | 69             |                         |                         |
| 01.01.02 Overige personeels-<br>ontvangsten | –              |                         | 3 464                   |
| 01.01.03 Materieel                          | 889            |                         |                         |
| Totaal                                      | 958            | 0                       | 3 464                   |

**Artikel 01.10 Ruimtevaartactiviteiten**

De nu opgenomen bijstelling met f 2,3 mln. is deels gelegen in het feit dat bij het definitief vaststellen van de budgetten bij de betreffende organisaties, het bedrag aan budgetoverschotten uit voorgaande jaren hoger is uitgevallen dan oorspronkelijk begroot.

Daarnaast kon – door in de loop van het jaar gemaakte afspraken tussen de verschillende departementen – met de terugbetalingen van de ministeries van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (f 1,3 mln.) en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (f 0,4 mln.) geen rekening worden gehouden.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 2 000            |
| Diversen                            | 2 293            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 4 293            |

**02 Rijkswaterstaatsaangelegenheden****Algemeen****Artikel 02.01 Personeel en materieel Rijkswaterstaat**

De voorgestelde verhoging van bijna f 1 mln. betreft in zijn geheel de doorbelasting aan derden van personele en/of materiële uitgaven, die Rijkswaterstaat op het overeenkomstige uitgavenartikel in hoofdstuk XII maakt ten behoeve van diezelfde derden.

Meer specifiek gaat het om een vergoeding van de Tunnelmaatschappij Wijkertunnel (ca. f 0,4 mln.) in de kosten van het bedieningspersoneel van de gelijknamige tunnel en om bijdragen in de (hogere) produktiekosten en handhaving van serviceverlening voor grafische produkten (eveneens f 0,4 mln.).

Bij de resterende ontvangsten moet gedacht worden aan in opdracht van derden uitgevoerde onderzoeken, kennisoverdracht, het opstellen van rapportages, ringonderzoeken en het uitvoeren van analyses.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 23 937           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 7 371            |
| Bijdrage derden Wijkertunnel        | 378              |
| Doorberekeningen                    | 588              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 32 274           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Ontvangsten    |                         |                         |
|----------------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.01.01 Actief regulier personeel     | 13 142         | 6 371                   | 378                     |
| 02.01.02 Overige ontvangsten personeel |                | - 1 000                 |                         |
| 02.01.03 Materieel                     | 10 795         |                         | 588                     |
| Totaal                                 | 23 937         | 7 371                   | 966                     |

*Artikel 02.03 Specifieke ontvangsten Rijkswaterstaat*

De bijstelling van de raming heeft geheel betrekking op de bijdrage van het ministerie van Economische Zaken in het tweede Nationaal Remote Sensing Programma (NRSP-II). De uitgaven voor dit projekt komen ten laste van het gelijkkluidende uitgavenartikel (zie toelichting aldaar).

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 3 000            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 130            |
| Bijdrage van ministerie van EZ      | 300              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 4 430            |

**Waterkeren***Artikel 02.12 Onderhoud waterkeringen*

Door derden wordt bijgedragen in de op het gelijknamige uitgaven-artikel uit te voeren zandsuppleties in de Noord-Oosthoek van Vlieland. Met deze bijdragen was in de oorspronkelijke begroting geen rekening gehouden.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 170              |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 205              |
| Bijdragen zandsuppleties            | 1 496            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 871            |

*Artikel 02.17 Cultuurtechnische werken IJsselmeerpolders*

De verhoging van de ontvangstenraming met f 5 mln. is het gevolg van de verkoop van diverse oogstprodukten uit de exploitatie van het

grootlandbouwbedrijf in Flevoland en in het Lauwersmeergebied. Dit houdt verband met een grotere oppervlakte van het grootlandbouwbedrijf.

Daarnaast is er sprake geweest van een hoger percentage biologisch geteelde producten. Deze producten genereren in de regel een hogere marktprijs dan «normale» producten.

Wat betreft de op dit artikel geraamde bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken in het DEMP-projekt in Egypte (de aanleg van een drainagesysteem), geldt dat deze met ingang van 1996 ten gunste van artikel 02.38 Herstel watersystemen wordt verantwoord. Hierdoor moet er een overboeking van bijna f 1,9 mln. tussen beide artikelen worden aangebracht.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 17 306           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 3 750            |
| Projekt DEMP                        | -1 875           |
| Diverse hogere ontvangsten          | 5 000            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 24 181           |

*Artikel 02.19 Sociaal-economische ontwikkeling IJsselmeerpolders*

Ten opzichte van de eerste begrotingswijziging voor 1996, is de verwachting dat er ruim f 55,6 mln. meer inkomsten worden gerealiseerd. Hier liggen hoofdzakelijk hogere opbrengsten uit verkopen van gronden en opstellen aan pachters en gemeenten in Zuidelijk- en Oostelijk Flevoland aan ten grondslag.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 29 621           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 69 464           |
| Verkoop gronden en opstellen        | 55 635           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 154 720          |

*Artikel 02.24 Bijdragen Deltaplan Grote Rivieren*

De mutatie op dit artikel van in totaal ruim f 9,1 mln. wordt in de eerste plaats verklaard door een niet geraamde bijdrage van de Europese Unie in het herstel van de Dalemse Sluis.

Verder worden meerontvangsten verwacht uit doorberekende verrichtte werkzaamheden ten behoeve van waterschappen. Het gaat om de doorberekening van kosten uit de projekten Waterkering Rampspol en de dijken daarachter, de Waterkering Kampen, de Nieuwbouw Hollandsch-Duitsch gemaal en het Proefbaggerbestek Zandmaas.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | —                |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 906              |
| Bijdrage EU                         | 2 940            |
| Bijdrage waterschappen              | 6 200            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 10 046           |

## Waterbeheren

### Artikel 02.33 Onderhoud waterhuishouding

Door het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA) is een rapport opgesteld met betrekking tot watermonsters die door derden (i.c. deelnemende laboratoria) zijn onderzocht. Op basis van dit rapport kunnen de deelnemers hun prestaties met anderen vergelijken (zogenoeten ringonderzoeken). De kosten worden verantwoord op het corresponderende uitgavenartikel; de vergoedingen van de deelnemers zijn op dit artikel zichtbaar gemaakt.

Als gevolg van de droge periode en de daaruit voortvloeiende hogere wateronttrekking is er dit jaar meer bemaald in de Twenthekanalen. De kosten van de bemaling zijn geheel doorberekend aan de betreffende provincie.

#### Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 710              |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 846              |
| Vergoedingen                        | 142              |
| Twenthekanaal                       | 200              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 898            |

#### De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)

| Artikelonderdeel                        | Ontvangsten    |                         |                         |
|-----------------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                         | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 02.33.01 Terugbet. bestrijding verontr. | –              | 700                     |                         |
| 02.33.02 Overige bijdragen              | 710            | 146                     | 342                     |
| Totaal                                  | 710            | 846                     | 342                     |

### Artikel 02.36 Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren

De forse bijstelling van de raming op dit artikel kan geheel worden toegeschreven aan een kleiner aantal vervuilingseenheden dan waarmee oorspronkelijk in de begroting rekening is gehouden.

#### Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 110 300          |
| Vervuilingseenheden                 | –25 935          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 84 365           |

### Artikel 02.37 Onderzoek waterbeheer en meting basisgegevens

Op dit artikel worden die ontvangsten geboekt die een relatie hebben met het overeenkomstige uitgavenartikel. Wat betreft de in deze begrotingswijziging opgenomen mutatie, gaat het ondermeer om de opbrengsten/bijdragen uit de CUWVO-studie inzake de aansluiting van de glastuinbouw op de riolering, toxiciteitstests sediment, onderzoek naar de

gewijzigde grondwatersituatie, ondersteuning bij begeleiding van NAGROM, MER-Grensmaas, beter Rhineflow en de Europoortkering.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | –                |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 282              |
| Diversen                            | 254              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 536              |

*Artikel 02.38 Herstel watersystemen*

Per saldo wordt voorgesteld dit artikel met ca. f 3,4 mln. te verhogen. Hieraan liggen een aantal verhogingen en een enkele verlaging aan ten grondslag.

De eerste verhoging van f 2,7 mln. heeft betrekking op het Drainage Executive Management Project (DEMP) in Egypte dat onder verantwoordelijkheid van het RIZA wordt uitgevoerd. De kosten van deze werkzaamheden worden vergoed door de opdrachtgever, het ministerie van Buitenlandse Zaken. Derhalve is dit artikel in 1996 evenals het overeenkomstige uitgavenartikel met f 0,8 mln. verhoogd.

Daarnaast is ten behoeve van het genoemde project ca. f 1,9 mln. uit ontvangstenartikel 02.17 overgeboekt (zie ook de toelichting onder dat artikel).

Verder is een verhoging van f 0,8 mln. opgenomen. Het betreft vergoedingen van derden in de kosten die gemaakt zijn op het gelijklopende uitgavenartikel (onder andere voor laboratoriummateriaal, monitoring/analyse Oostvaardersplassen en cursussen.

Tot slot is een bijdrage van de NAM (f 1,3 mln.) verkregen voor uitgevoerde werken in de jaren 1993 tot en met 1995.

Tegenover deze opwaartse bijstellingen staat een lagere bijdrage van de Nederlandse Gasunie van bijna f 1,4 mln. Dit omdat er vertraging is ontstaan bij de (stenen) proefdam Noord-polderzijl; oorzaak is een bezwaar dat ingediend is tegen de dam bij de Raad van State.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 200              |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 2 178            |
| Projekt DEMP                        | 2 700            |
| Diversen                            | 772              |
| NAM                                 | 1 300            |
| Bodemdaling                         | –1 369           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 5 781            |

*Artikel 02.41 Monitoring waterstaatkundige toestand des lands*

Op dit artikel worden de ontvangsten verantwoord die een relatie hebben met het overeenkomstige uitgavenartikel. In dit geval gaat het bijvoorbeeld om het doorbelasten van de kosten voor PTT-huurlijnen ten behoeve van meetstations en de verkoop van diverse producten zoals jaarboeken, data en multifunctionele presentatie-programma's.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 1 310            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -130             |
| Diversen                            | 274              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 454            |

**Veiligheid in verkeer en vervoer***Artikel 02.62 Registratie van en onderzoek naar verkeersonveiligheid*

De hogere inkomsten, zoals opgenomen in dit wetsvoorstel, zijn het gevolg van een toeneming in de vraag naar bewerkte ongevalgegevens van de Adviesdienst Verkeer en Vervoer.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 1 700            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 000            |
| Verkoop ongevalgegevens             | 500              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 3 200            |

**03 Openbaar vervoer en goederenvervoer****Algemeen***Artikel 03.01 Personeel en materieel Directoraat-Generaal voor het vervoer*

Voornamelijk door bijdragen van derden in salariskosten alsmede door inhoudingen op het salaris als bijdragen in de kosten van openbaar vervoer abonnementen woon-werkverkeer, die in het kader van het Vervoersplan aan medewerkers zijn verstrekt, wordt ca. f 0,3 mln. meer ontvangen dan geraamd.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 262              |
| Bijdragen derden/inhoudingen        | 336              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 598              |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Ontvangsten    |                      |                      |
|----------------------------------------|----------------|----------------------|----------------------|
|                                        | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 |
| 03.01.01 Actief regulier personeel     | 114            |                      | 286                  |
| 03.01.02 Overige ontvangsten personeel | —              |                      | 50                   |
| 03.01.03 Materieel                     | 148            |                      |                      |
| Totaal                                 | 262            | 0                    | 336                  |

## Mobiliteit

### *Artikel 03.11 Garantieprovisie*

Bij het sluiten van de overeenkomst inzake de verzelfstandiging van de Nederlandse Spoorwegen (NS) is de afspraak gemaakt, dat de NS een provisie betaalt over het gemiddelde garantiebedrag waarvoor het Rijk zich in enig jaar garant heeft gesteld.

Dit jaar wordt de afrekening over 1995 van ruim f 0,1 mln. ontvangen en ten gunste van dit nieuw in de begroting ingevoegde artikel geboekt.

#### **Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Garantieprovisie                    | 109              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 109              |

### *Artikel 03.14 Sociale veiligheid*

Ten gunste van dit nieuw in de begroting ingevoegde artikel worden de inkomsten uit verrekeningen met de openbaar vervoerbedrijven in het kader van de projecten «Sociale Veiligheid in het Openbaar Vervoer» verantwoord.

De verrekeningen met de vervoersbedrijven Midnet en HTM bedragen bijna f 0,7 mln.

#### **Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Midnet/HTM                          | 680              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 680              |

### *Artikel 03.18 Bereikbaarheidsbevorderende en mobiliteitsgeleidende maatregelen*

Door het ministerie van Economische Zaken wordt in totaal f 1 mln. bijgedragen in de kosten van uitvoering van het FROG-project.

Dit project is een onderzoek naar alternatieve vervoerwijzen met de bedoeling tussen het metrostation Rotterdam Kralingse Zoom en het kantorencomplex Rivium een onbemand elektronisch bestuurd busje (people mover) te laten rijden, waarvan het technische gedeelte wordt geleverd door het bedrijf FROG.

Deze inkomsten worden gebruikt ter financiering van de project-kosten op uitgavenartikel 03.18.

De ontvangst ad ca. f 2,8 mln. heeft betrekking op een afrekening van niet gebruikte startbijdragen over de jaren 1993 en 1994 in het kader van het treintaxi-project. Deze ontvangsten worden gebruikt ter dekking van een deel van de kosten voor een verdere kwaliteitsverbetering van het Treintaxi produkt. (zie ook de toelichting onder het gelijknamige uitgaven-artikel).

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Bijdrage ministerie van EZ          | 1 000            |
| Trein-taxi                          | 2 792            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 3 792            |

**Veiligheid in verkeer en vervoer***Artikel 03.30 Rijksverkeersinspectie*

De ontvangsten op de schippersbeurzen, zowel voor het binnenlands- als voor het Noord-Zuid vervoer, lopen achter bij de planning.

Er wordt dan ook een lagere ontvangst van f 0,5 mln. verwacht.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 3 250            |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 1 200            |
| Schippersbeurzen                    | -500             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 3 950            |

**Voorwaarden scheppen***Artikel 03.40 Stimulering goederenvervoer*

De bijstelling van de raming met ca. f 0,7 mln. kan worden aangebracht door een bijdrage van het ministerie van Buitenlandse Zaken in de kosten van uitvoering van het Albanië-project.

Anderzijds is door de budgetuitruil tussen DGV en RWS (zie ook de toelichting onder het gelijknamige uitgavenartikel) het aandeel van de laatstgenoemde dienst in de bijdrage aan Nederland Distributie Land komen te vervallen.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 630              |
| Bijdrage BuiZa                      | 663              |
| Nederland Distributie Land          | -270             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 023            |

*Artikel 03.41 Herstructurering binnenvaart*

De bijdrage van de Europese Unie in de sloopregeling 2839/95 bedraagt dit jaar naar verwachting f 23 mln.

Er wordt vanuit gegaan dat deze bijdrage nog dit jaar zal worden ontvangen.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 16 166           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 3 600            |
| EU bijdrage                         | 23 000           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 42 766           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                  | Ontvangsten    |                         |                         |
|-----------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                   | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 03.41.02 EG-sloopregeling 1101/89 | 13 066         |                         |                         |
| 03.41.03 EG-sloopregeling 3690/92 | 3 100          |                         |                         |
| 03.41.05 EG-sloopregeling 2839/95 | –              | 3 600                   | 23 000                  |
| Totaal                            | 16 166         | 3 600                   | 23 000                  |

**04 Luchtvaartangelegenheden****Algemeen***Artikel 04.01 Personeel en materieel Rijksluchtvaartdienst*

Op dit artikel worden algemene ontvangsten verantwoord uit hoofde van de verkoop van boeken, documenten, deelnemersbijdragen in pc-privé projecten, doorberekende personele- en materiële uitgaven en dergelijke.

De thans opgenomen meerontvangsten worden veroorzaakt door een toeneming van a) de verkoop van ICAO (International Civil Organization)-documenten en b) het aantal dienstreizen ten laste van derden. Bij dit laatste moet ondermeer gedacht worden aan dienstreizen naar vliegtuig fabrieken om te controleren of de kwaliteit van de produktie aan de Nederlandse veiligheidsnormen voldoet.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 2 173            |
| ICAO documenten/dienstreizen        | 220              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 2 393            |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Ontvangsten    |                         |                         |
|----------------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.01.01 Actief regulier personeel     | 1 300          |                         |                         |
| 04.01.02 Overige ontvangsten personeel | 73             |                         |                         |
| 04.01.03 Materieel                     | 800            | 220                     |                         |
| Totaal                                 | 2 173          | 0                       | 220                     |

*Artikel 04.02 Rijksopleiding verkeersvliegers*

Zoals reeds is vermeld in de slotwet over 1995 (Kamerstukken II,

1995–1996, 24 857, XII), zijn dat jaar de leerlingenbijdragen in de opleidingskosten van de voormalige Rijksluchtvaartschool over het vierde kwartaal van 1995 niet tijdig ontvangen.

Deze bijdrage is nu in 1996 verkregen en is tevens de reden dat de raming met ca. f 0,1 mln. naar boven kan worden bijgesteld.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 800              |
| Verschuiving kaspatroon             | 125              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 925              |

*Artikel 04.05 Ontvangsten verkoop regeringsvliegtuig*

De ontvangst op dit artikel heeft betrekking op de opbrengst uit de inruil van het oude regeringsvliegtuig; zie ook het gestelde onder het uitgaven-artikel 04.05. Om deze ontvangst op een juiste wijze te kunnen verantwoorden, wordt voorgesteld dit (nieuwe) artikel in de begroting in te voegen.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Inruil oud regeringsvliegtuig       | 4 212            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 4 212            |

**Mobiliteit**

*Artikel 04.10 Dividenden*

De deelnemingen van het Rijk in de N.V. Koninklijke Luchtvaartmaatschappij en in de N.V. Luchthaven Schiphol resulteren in een totaal uitgekeerd dividend van ruim f 77 mln. Reden waarom de raming met ca. f 29 mln. naar boven wordt bijgesteld.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 48 000           |
| KLM                                 | 24 469           |
| Schiphol                            | 4 689            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 77 158           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel             | Ontvangsten    |                      |                      |
|------------------------------|----------------|----------------------|----------------------|
|                              | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 |
| 04.10.04 KLM                 | 41 000         |                      | 24 469               |
| 04.10.05 Luchthaven Schiphol | 7 000          |                      | 4 689                |
| Totaal                       | 48 000         | 0                    | 29 158               |

#### *Artikel 04.11 Zonering in het kader van de Luchtvaartwet*

In de oorspronkelijke raming is f 12,9 mln. aan inkomsten voorzien uit hoofde van de ticketheffing fase 2 Schiphol. Door het ontbreken van een grondslag voor deze heffing, zal de gehele f 12,9 mln. dit jaar niet worden ontvangen.

##### **Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 26 750           |
| Ticketheffing fase 2 Schiphol       | -12 900          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 13 850           |

#### *Artikel 04.12 Garantieprovisie*

In 1995 is de voor dat jaar geraamde garantieprovisie van de N.V. Luchthaven Schiphol niet ontvangen. Dit bedrag zal nu in 1996 worden verkregen.

##### **Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 111              |
| Verschuiving kaspatroon             | 123              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 234              |

#### **Veiligheid in verkeer en vervoer**

#### *Artikel 04.20 Veiligheid en toezicht op het gebied van de luchtvaart*

De oorzaak van de lagere ontvangsten (f 3,5 mln.) is tweeledig, te weten:

- vertraging bij de invoering van hogere tarieven alsmede bij het doorvoeren van nieuwe tarieven en
- de ontwikkelingen rond Fokker (minder bewijzen van luchtwaardigheid).

##### **Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 12 705           |
| Diversen                            | -3 500           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 9 205            |

#### *Artikel 04.21 Bijdrage van ZBO Luchtverkeersbeveiliging*

De afdracht van Eurocontrol aan de staat van de in de Eurocontrol-heffingen opgenomen fictieve loonbelastingcomponent voor de in Nederland gevestigde medewerkers van Eurocontrol over 1995, bedraagt bijna f 8,3 mln. In de begroting is uitgegaan van f 7 mln.

Uit de afrekening van de Luchtverkeersbeveiliging over 1995 blijkt dat Verkeer en Waterstaat ca. f 1,8 mln. terugkrijgt. Om een en ander afzonderlijk zichtbaar te kunnen maken, is het nieuwe artikelonderdeel 09 Overige ontvangsten LVB ingevoegd.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 26 823           |
| Afrekening 1995                     | 3 055            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 29 878           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                 | Ontvangsten    |                         |                         |
|----------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                  | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 04.21.06 Rente en aflossing      | 18 946         |                         |                         |
| 04.21.07 Afdracht Eurocontrol    | 7 000          |                         | 1 278                   |
| 04.21.08 Interface               | 877            |                         |                         |
| 04.21.09 Overige ontvangsten LVB |                |                         | 1 777                   |
| Totaal                           | 26 823         | 0                       | 3 055                   |

**05 Zeescheepvaart en maritieme aangelegenheden****Algemeen**

*Artikel 05.01 Personeel en materieel Directoraat-Generaal Scheepvaart en Maritieme Zaken*

Door de verzekering wordt een vergoeding uitgekeerd in verband met de total-loss verklaring van een bedrijfswagen.

Deze uitkering wordt aangewend ter dekking van de uitgaven voor de vervanging van die wagen.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 880              |
| Autoschade                          | 30               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 910              |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Ontvangsten    |                         |                         |
|----------------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
|                                        | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
| 05.01.01 Actief regulier personeel     | 580            |                         |                         |
| 05.01.02 Overige ontvangsten personeel | –              |                         |                         |
| 05.01.03 Materieel                     | 300            |                         | 30                      |
| Totaal                                 | 880            | 0                       | 30                      |

**Mobiliteit**

*Artikel 05.10 Verkeersregeling zeescheepvaart*

In de begroting is rekening gehouden met een geleidelijke verhoging van het VBS-tarief. In afwachting van de uitkomsten van de evaluatie van

de loodswet en de scheepvaartverkeerswet, is er evenwel voor gekozen de tarieven te bevriezen op het niveau van 1995.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 45 240           |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 800              |
| VBS tarieven niveau 1995            | -6 745           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 39 295           |

**Artikel 05.11 Vaarwegmarkeringsdienst**

Door het (incidenteel) verrichten van extra vaarwegmarkeringsactiviteiten ten behoeve van derden, wordt er op dit artikel een meerontvangst verwacht van f 1 mln.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 5 764            |
| Bijdragen derden                    | 1 000            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 6 764            |

**Voorwaarden scheppen**

**Artikel 05.31 Terugvordering steunverlening zeescheepvaart**

De verwachte ontvangsten van f 8,1 mln. op dit memorie geraamde artikel zijn voornamelijk terug te voeren op het terugontvangen van reeds uitgekeerde premies in het kader van de steunverleningsmaatregelen. Dit omdat de betrokken rederij niet heeft voldaan aan de daarvoor gestelde premievoorwaarden.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                      | Ontvangsten 1996 |
|--------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996         | —                |
| Terugontvangsten uitgekeerde premies | 8 099            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996  | 8 099            |

**06 Telecommunicatie en postzaken**

**Algemeen**

**Artikel 06.01 Personeel en materieel Hoofddirectie Telecommunicatie en Post**

Met betrekking tot het paneuropese semaforiesysteem ERMES geldt dat per 1 januari 1996 een tenderprocedure is gestart, waarop medio 1996 twee ERMES-vergunningen zijn afgegeven. De DCS1800 is een systeem dat grote gelijkenis vertoont met GSM; het grootste verschil is de gebruikte frequentieband. De uitvoeringskosten van de ERMES-tender en veiling DCS1800 worden door middel van retributies volledig doorberekend aan de vergunninghouders. Naar huidige inzichten komen hier hogere ontvangsten uit voort van f 0,6 mln.

Verder wordt de raming voor 1996 bijgesteld ten behoeve van de

directie Toezicht Netwerken en Diensten (TND). De mutatie heeft betrekking op de dekking van de materiële uitgaven door middel van kostendekkende retributies; de doorwerking hiervan is verwerkt in de begroting voor 1997 (Kamerstukken II, 1996–1997, 25 000, XII, nr 2., blz. 331).

Tenslotte wordt een bijdrage verkregen van het ministerie van Defensie in de kosten van crisisbeheersing.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 42               |
| 1e suppletoire begroting 1996       | 9 304            |
| ERMES/DCS1800                       | 600              |
| Directie TND                        | 293              |
| Bijdrage ministerie van Defensie    | 195              |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 10 434           |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel                       | Begroting 1996 | 1e suppl. begr. 1996 | 2e suppl. begr. 1996 |
|----------------------------------------|----------------|----------------------|----------------------|
| 06.01.01 Actief regulier personeel     | 42             |                      |                      |
| 06.01.02 Overige ontvangsten personeel | –              |                      |                      |
| 06.01.03 Materieel                     | –              | 9 304                | 1 088                |
| Totaal                                 | 42             | 9 304                | 1 088                |

**Artikel 06.02 Bijdrage van het agentschap Rijksdienst voor de Radiocommunicatie**

De opgenomen mutatie betreft de opbrengst van de biedingen van een tweetal commerciële omroepen, naar aanleiding van het toewijzen van een FM-frequentie. Voor een meer uitvoerige toelichting wordt verwezen naar het gestelde onder uitgavenartikel 06.02.

Door middel van deze begrotingswijziging wordt voorgesteld om hiervoor een nieuw artikel in de begroting in te voegen.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Biedingen                           | 1 200            |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 1 200            |

**Voorwaarden scheppen**

**Artikel 06.13 Ontvangsten KPN**

Door middel van de eerste begrotingswijziging over 1996 is dit artikel met ca. f 202 mln. naar beneden bijgesteld op grond van de verwachte lagere dividenduitkering als gevolg van de herplaatsing van KPN-aandelen. Inmiddels is het definitieve bedrag bekend en blijkt dat dit bijna f 0,3 mln. lager is uitgevallen ten opzichte van de verwachting in de Voorjaarsnota.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                        | Ontvangsten 1996 |
|----------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996           | 1 333 645        |
| 1e suppletoire begroting 1996          | -202 035         |
| Correctie op bijstelling Voorjaarsnota | -268             |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996    | 1 131 342        |

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)**

| Artikelonderdeel | Begroting 1996 | 1e suppl. begr.<br>1996 | 2e suppl. begr.<br>1996 |
|------------------|----------------|-------------------------|-------------------------|
| 06.13 K.P.N.     |                |                         |                         |
| – Dividend       | 741 345        | -202 035                | -268                    |
| – Rente          | 181 700        |                         |                         |
| – Aflossing      | 410 600        |                         |                         |
| Totaal           | 1 333 645      | -202 035                | -268                    |

**08 Rijksdienst voor het Wegverkeer***Artikel 08.01 Personeel en Materieel Rijksdienst voor het wegverkeer**Artikel 08.10 Toezicht en keuringen motorvoertuigen**Artikel 08.20 Informatieverstrekking motorvoertuigen en rijbewijzen*

Voor de toelichting op de onder deze ontvangsten-artikelen van de RDW opgenomen mutaties, wordt verwezen naar het algemene deel van de memorie van toelichting alsmede naar bijlage 1.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

| M 08.01                             | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 271              |
| Hogere realisatie                   | 42               |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 313              |

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

| M 08.01                                  | Ontvangsten 1996 |
|------------------------------------------|------------------|
| Ontvangsten Stand ontwerp-begroting 1996 | 65 645           |
| Afboeking nav. verzelfstandiging         | -28 815          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996      | 36 830           |

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

| M 08.01                                  | Ontvangsten 1996 |
|------------------------------------------|------------------|
| Ontvangsten Stand ontwerp-begroting 1996 | 8 241            |
| Afboeking nav. verzelfstandiging         | -6 388           |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996      | 1 853            |

*Artikel 08.21 Afgifte documenten door de RDW en KPN*

Per 1 januari 1997 zal het kentekenbewijs deel III worden afgeschaft. Dit heeft tot gevolg dat de aan dit document verbonden jaarlijkse

opbrengsten komen te vervallen. Per die datum zal de financiering van het voertuigregister derhalve op een andere wijze plaatsvinden.

Doordat de aan deel III verbonden opbrengsten voor ca. 80% worden ontvangen in het jaar voorafgaand aan het jaar waarop het document betrekking heeft, vindt er echter reeds in 1996 een grote daling in de ontvangsten plaats. De helft van deze daling (f 60 mln.) komt ten laste van de algemene middelen en is reeds in de vastgestelde begroting verwerkt.

Voor de andere helft is door de RDW voor f 50 mln. een alternatieve financiering gevonden, waardoor een tekort van f 10 mln. op de ontvangstenbegroting van de RDW resteert. Hiervan wordt f 5 mln. door de RDW zelf gecompenseerd door een verlaging van de uitgavenbegroting. De overige f 5 mln. ter compensatie van de lagere ontvangsten is afkomstig elders uit de begroting van Verkeer en Waterstaat.

**Opbouw ontvangstenraming vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)**

|                                     | Ontvangsten 1996 |
|-------------------------------------|------------------|
| Stand ontwerp-begroting 1996        | 112 164          |
| 1e suppletoire begroting 1996       | -7 000           |
| Lagere ontvangsten deel III         | -10 000          |
| Afboeking nav. verzelfstandiging    | -40 419          |
| Stand 2e suppletoire begroting 1996 | 54 745           |

De Minister van Verkeer en Waterstaat,  
A. Jorritsma-Lebbink

**Bijlage 1**
**Budgettaire effecten naar aanleiding van de verzelfstandiging van de Rijksdienst voor het Wegverkeer per 1 juli 1997 (bedragen x f 1 000)**

|                    |                             | Stand Voorjaarsnota |                       | Mutaties na Voorjaarsnota |                       | Beschikbaar 1 juli |                       | Realisatie 30 juni |                       | Over-/afboeking t.b.v. exploitatie |                       | Exploitatie/kosten verzelfstandiging |          |
|--------------------|-----------------------------|---------------------|-----------------------|---------------------------|-----------------------|--------------------|-----------------------|--------------------|-----------------------|------------------------------------|-----------------------|--------------------------------------|----------|
| Artikel            | Omschrijving                | Verplichtingen      | Uitgaven /ontvangsten | Verplichtingen            | Uitgaven /ontvangsten | Verplichtingen     | Uitgaven /ontvangsten | Verplichtingen     | Uitgaven /ontvangsten | Verplichtingen                     | Uitgaven /ontvangsten | Verplichtingen                       | Uitgaven |
| <b>Uitgaven</b>    |                             |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       |                                      |          |
| 01.04              | Flankerend beleid           | 1 000               | 1 000                 |                           |                       | 1 000              | 1 000                 | 199                | 268                   | 801-                               | 732-                  |                                      |          |
| 08.01              | Personeel & materieel       | 101 292             | 103 492               |                           |                       | 101 292            | 103 492               | 53 444             | 56 983                | 47 848-                            | 46 509-               |                                      |          |
|                    | Vakantietoelage juni 1996   |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       | 403                                  | 403      |
|                    | Afkoop verlofdagen          |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       | 2 367                                | 2 367    |
| 08.02              | Bijdrage exploitatie ZBO-DW |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       | 46 921                               | 46 921   |
|                    | Eigen vermogen DW           |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       | 20 000                               | 20 000   |
| 08.10              | Keuringen en toezicht       | 15 774              | 16 614                | 5 967-                    | 5 967-                | 9 807              | 10 647                | 2 481              | 3 540                 | 7 326-                             | 7 107-                |                                      |          |
| 08.20              | Informatie motorvoertuigen  | 69 530              | 47 639                |                           |                       | 69 530             | 47 639                | 6 861              | 16 513                | 62 669-                            | 31 126-               |                                      |          |
| 08.21              | Afgifte documenten          | 47 839              | 72 930                |                           |                       | 47 839             | 72 930                | 2 833              | 30 903                | 45 006-                            | 42 027-               |                                      |          |
|                    | Subtotaal                   | 235 435             | 241 675               | 5 967-5 000-              | 5 967-5 000-          | 229 4685 000-      | 235 7085 000-         | 65 818             | 108 207               | 163 650-5 000                      | 127 501-5 000         | 69 691                               | 69 691   |
|                    | Aandeel RDW deel III        |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       |                                      |          |
|                    | Subtotaal                   | 235 435             | 241 675               | 10 967-                   | 10 967-               | 224 468            | 230 708               | 65 818             | 108 207               | 158 650-                           | 122 501-              | 69 691                               | 69 691   |
| <b>Ontvangsten</b> |                             |                     |                       |                           |                       |                    |                       |                    |                       |                                    |                       |                                      |          |
| 08.01              | Personeel & materieel       |                     | 271                   |                           |                       |                    | 271                   |                    | 313                   |                                    | 42                    |                                      |          |
| 08.10              | Keuringen en toezicht       |                     | 65 645                |                           |                       |                    | 65 645                |                    | 36 830                |                                    | 28 815-               |                                      |          |
| 08.20              | Informatie motorvoertuigen  |                     | 8 241                 |                           |                       |                    | 8 241                 |                    | 1 853                 |                                    | 6 388-                |                                      |          |
| 08.21              | Afgifte documenten          |                     | 105 164               |                           | 10 000-               |                    | 95 164                |                    | 54 745                |                                    | 40 419-               |                                      |          |
|                    | Subtotaal                   | 0                   | 179 321               | 0                         | 10 000-               | 0                  | 169 321               | 0                  | 93 741                | 0                                  | 75 580-               | 0                                    | 0        |
|                    | Saldo                       | 235 435             | 62 354                | 10 967-                   | 967-                  | 224 468            | 61 387                | 65 818             | 14 466                | 158 650-                           | 46 921-               | 69 691                               | 69 691   |